

CALAMITĂȚILE NATURALE ȘI IMPACTUL LOR

Conștientizarea de către copii a pericolelor existente în timpul calamităților naturale:

- Cutremur de pământ.
- Furtunile și fulgerele.
- Temperaturile joase.
- Canicula.
- Incendiile.

Formarea la copii a unor deprinderi elementare de evitare a pericolelor provocate de calamitățile naturale:

- Comportamentul în timpul cutremurului.
- Reguli de securitate la utilizarea focului deschis.
- Cum se procedează în caz de furtună și fulgere.
- Măsuri de prevenire a traumatismului pe timp de polei.
- Prevenirea degerăturilor.
- Comportamentul în caz de caniculă.

Cunoașterea serviciilor de urgență și a telefoanelor respective.

Veniți încoace! Repede! Repede!

Fulgerul lovește numai în copacii înalți.

Vai, sărmanul copac...

IARNA

Iarna vine și acuș
Vom ieși la săniuș,
Ca să nu-nghețăm cumva
Bine toți ne-om îmbrăca.

Ghete calde-o să-ncălțăm,
De mănuși n-o să uităm,

Cușme vom lua, fulare –
Fie gerul cât mai tare!

Și așa noi zi de zi
De răceală ne-om păzi,
Ca să avem cu toții parte –
Ce-i mai scump – de sănătate!

PE GHEAȚĂ

Iară este frig și ger
Apa-n lac a înghețat,
Eu de mâine, cred și sper,
Voi ieși la patinat.

Mai întâi, e și firesc,
Gheața-ncet am s-o încerc,
Ca ceva să nu pățesc,
Am să patinez pe cerc.

După ce voi fi convins
Că cu gheața e okei!
Și de joc mă voi da prins,
Gonind pucul de hochei!

Dar mereu voi fi prudent
De-am să ies la patinat,
Să nu cad în accident
Dacă gheața a cedat!

CHIBRITUL

Bețișor cu gămălie,
Cum s-aprindă focul știe,
În cutie stă pitit
Și-l numim noi toți chibrit.

Fie sobă, rug sau vatră
Le încinge el pe dată,
Mai aprinde-n calea lui
Tot ce-i place focului.

Fii atent, să n-o pățești! –
Curmă vieți, chiar omenești,
Flacăra-i mistuitoare
Arde case, șes, ogoare,

Jalea mare să nu vină
Nu lua chibritu-n mână,
De nevoi să te păzești
Nici să-ncerci să îndrăznești!

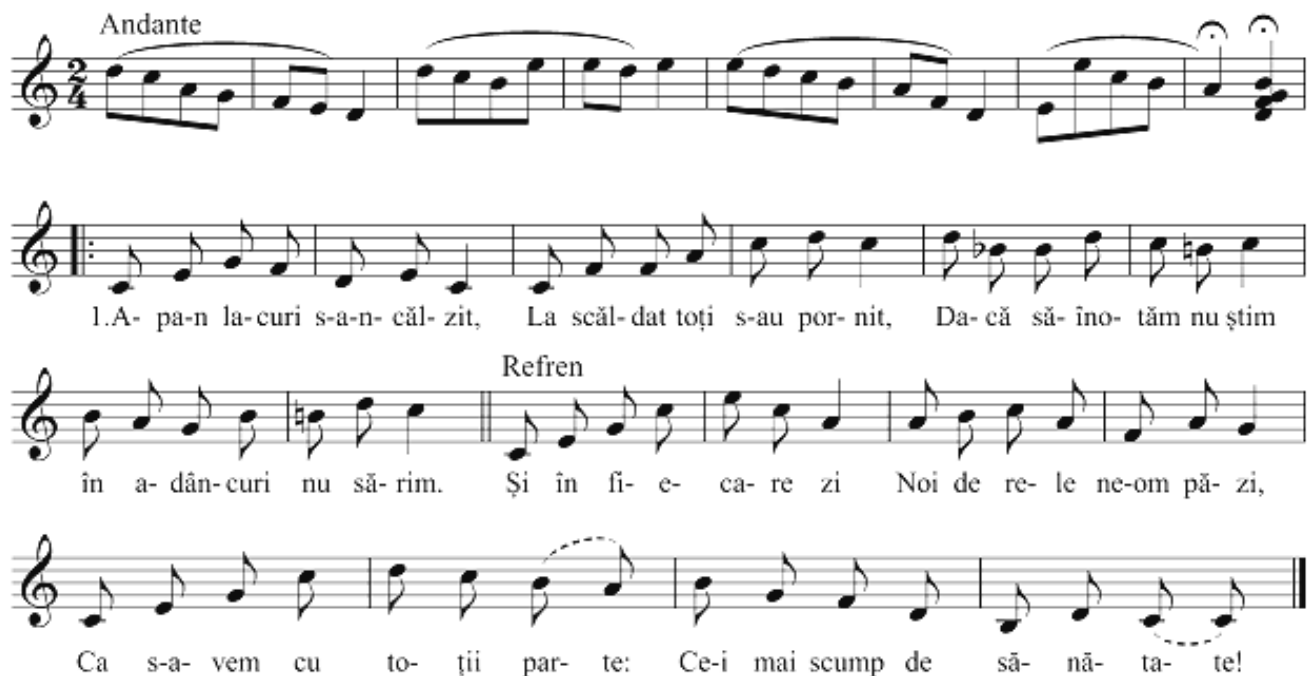

SĂ N-AVEM PROBLEME MARI

Ver. Mihai Vilcu

Muz. Pavel Anton

Andante

1. A- pa- n la- curi s- a- n- căl- zit, La scăl- dat toți s- au por- nit, Da- că să- îno- tăm nu știm
în a- dăn- curi nu să- rim. Și în fi- e- ca- re zi Noi de re- le ne- om pă- zi,
Ca s- a- vem cu to- ții par- te: Ce- i mai scump de să- nă- ta- te!

Apa-n lacuri s-a-ncălzit,
La scăldat toți s-au pornit,
Dacă să-înotăm nu știm
În adâncuri nu sărim.

Refren:

Și în fiecare zi
Noi de rele ne-om păzi,
Ca s-avem cu toții parte –
Ce-i mai scump – de sănătate!

Refren:

Să n-avem probleme mari
Noi purtăm toți ochelari,
Iar pe cap – șepci, pălării –
Scut de raze aurii.

Refren:

Toamna iat-a poposit
Cu ea frigul a venit,

Noi, copii, să nu-ngețăm,
Pe potrivă ne-mbrăcăm!

Refren:

Iarna vine și acuș
Vom ieși la săniuș,
Ghete calde-o să-ncălțăm,
De mănuși n-o să uităm.

Refren:

Apa-n lac a înghețat,
Vom ieși la patinat,
Ca ceva să nu pățim,
Foarte-atenți noi o să fim!

Refren:

Pe părinți îi ascultăm,
Guturai nîcîcînd n-avem,
Și atunci când vom fi mari
Ca oțelul vom fi tari!

FURTUNA

Cerul s-a întunecat și vântul a început să bată puternic.

- Imediat va fi furtună, a spus Daniela, va tuna și fulgera, apoi va ploua tare.

- Unde trebuie să ne adăpostim pe timp de furtună? a întrebat pisica Fifi.

- Fiecare pe la casele lor, a răspuns Daniela: găinile cu puișorii lor în coteț, porcii în gogineată, vacile în staul, iar Bold în căsuța lui.

- Dar de ce nu stăm în ploaie? a întrebat Fifi.

- Nu este bine, a răspuns Daniela, ploaia este rece și putem răci.

- Dar dacă avem umbrelă cu noi, ce va fi? o întreabă iarăși Fifi.

- Va fi bine, nu te va ploua, dar lăbuțele îți vor fi ude și poți răci.

- Atunci eu voi încălța cizmulițe de cauciuc și îmi voi proteja și lăbuțele, i-a răspuns Fifi.

- Bravo, Fifi! i-a spus Daniela, ești o pisică deșteaptă. Pentru a nu răci pe timp de ploaie, e necesar să avem cu noi umbrela și să încălțăm cizmulițe de cauciuc.

INCENDIUL DIN PĂDURE

Era o zi frumoasă de duminică. Ștefănel și Iustin, împreună cu mami, tati și câțelul Bold, au plecat la picnic în pădure. Acolo se auzea trîlul păsărelelor. Toată familia, împreună cu câțelul Bold, s-a oprit într-o poieniță plină cu flori. Mami cu Iustin prindeau fluturi cu plasa, tati citea o carte, iar Ștefănel strângea conuri de pin.

Neobrăzatul de Bold a furat o cutie de chibrituri și a hotărât să facă un rug în pădure. A adunat vreascuri și a aprins focul. Dar în jur era multă iarbă uscată și focul a început să se răspândească. Câțelul Bold s-a speriat și a început să strige: Ajutor, ajutor, ardem!

Au venit în grabă tati și Ștefănel și au încercat să stingă focul. Dar s-a iscat

un vînt puternic și incendiul a cuprins toată poiana. Atunci tati a sunat la pompieri, care imediat au sosit și au stins incendiul din pădure.

- Cine a aprins focul?, a întrebat șeful pompierilor.

- Câțelul Bold, a răspuns Ștefănel.

- Atunci îl vom amenda, a spus el.

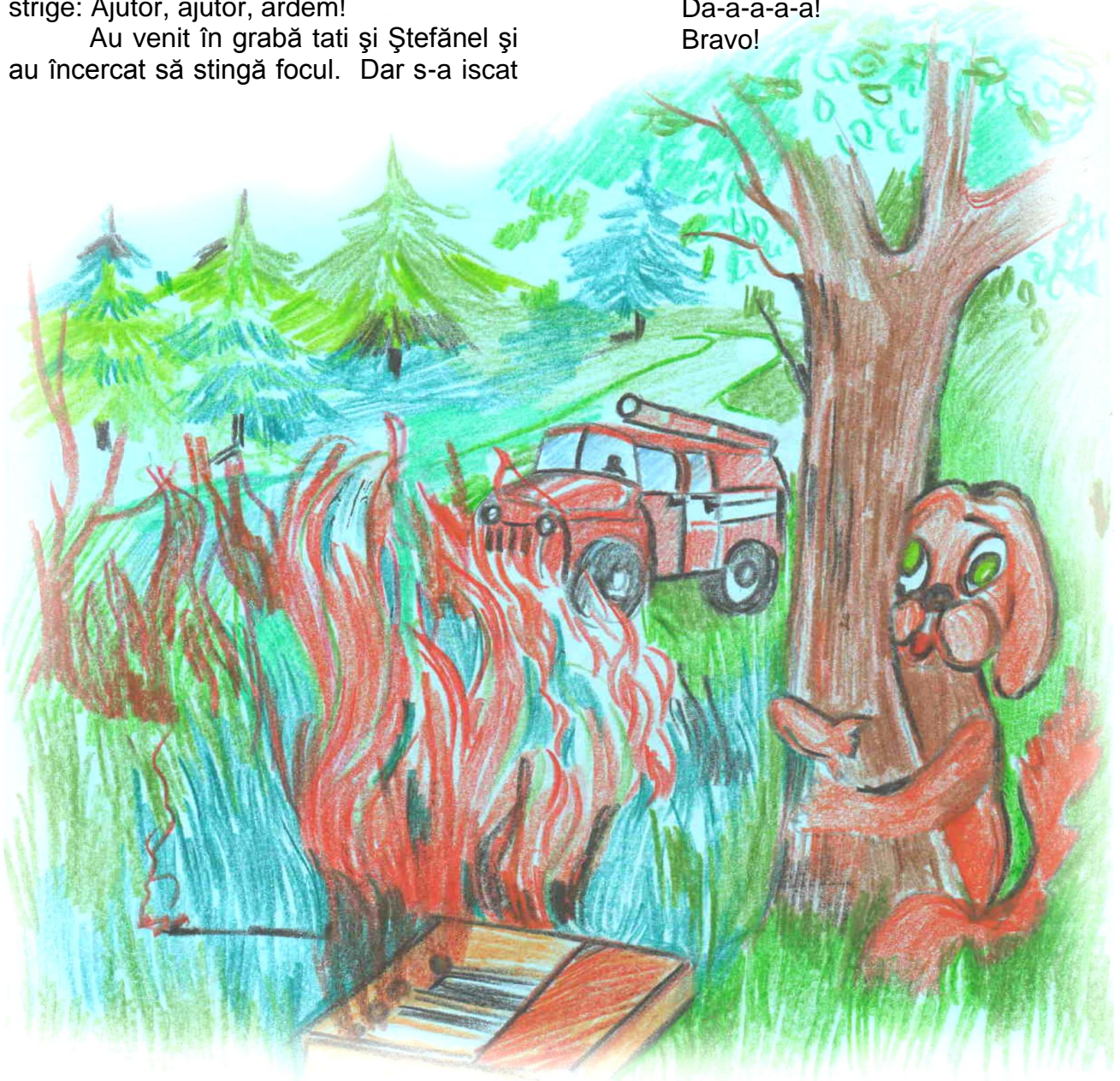
Cățelul Bold stătea ascuns după un copac și tremura de frică.

- Vai, ce urât ai procedat! i-a spus tati, cățelii mici nu au voie să se joace cu chibriturile.

Dar voi, copii, vă jucați cu chibriturile? Sunteți cuminiți?

Da-a-a-a-a!

Bravo!

LA SĂNIUȘ

A venit mult așteptata iarnă. Afară a nins frumos și gerul pișcă de nas.

- Măine, duminică, ne ducem la săniuș, i-a spus tati lui Ștefănel și Iustin.
- Merge și Bold cu noi?, au întrebat ei.
- Sigur că da, a răspuns tati.

A doua zi, după ce au luat dejunul, Ștefănel și Iustin, împreună cu tati și câțelul Bold, au plecat la săniuș. Era o părtie pe povârnișul care ducea spre pădure. Fiecare s-a urcat în sania sa și au zburat la vale. Și așa de mai multe ori. Vai, ce plăcut era! Ștefănel și Iustin erau îmbrăcați în geacă calduroasă, fular, mănuși și căciulă, aveau și cizmulite cu blană. Lor nu le era frig și nu se temeau de Vîforul Negru.

- Dar unde este Bold?, a întrebat Ștefănel.

- Uite, acolo în vale, să vedem ce este cu el, a răspuns tati.

Când au ajuns la Bold, au văzut că el tremura de frig.

- Vai, poate răci! a spus Ștefănel, trebuie imediat să-l ducem acasă. Și au plecat cu tati spre casă.

- Ce s-a întâmplat cu Bold?, a întrebat bunica.

- A înghețat în timpul când ne dădeam cu sania, a spus Ștefănel. Este cu lăbuțele goale și i-a fost frig.

- Îl culcăm lângă sobă și repede își va reveni, a spus bunica. Dar pentru ca el să nu răcească la săniuș, îi vom coase un cojocel și niște cizmulite.

Așa câțelul Bold s-a pricopsit cu haine de iarnă și nu mai îngheța la săniuș. Dar voi, copii, când plecați la săniuș, vă îmbrăcați și vă încălțați calduros: cu geacă de iarnă, fular, mănuși și căciulă, cizmulite cu blană?

Da-a-a-a-a!

Bravo!

CANICULA

Era o zăpușeală insuportabilă. Câțelul Bold și pisica Fifi, cu limbile scoase afară, stăteau tolăniți la umbra unui copac din grădină.

- Ce bine ar fi să ne ducem la scăldat, a spus câțelul Bold, dar, vezi, că nu avem voie: suntem încă mici.

- Ei și, asta nu contează, i-a răspuns pisica Fifi. Apa din iaz ne va răcori puțin. Și vom băga în apă numai lăbuțele și puțin burta. În plus, ambii știm a înota. Vom face și băi de soare, acolo este o plajă minunată.

Pisica Fifi și-a luat ochelarii de soare, un prosop pufos și o umbrelă mare, iar pe cap și-a puc o pălărioară.

- Ce te-ai echipat așa? o întreabă câțelul Bold.

- Păi, trebuie să-mi protejez ochii de soare, de aceea am luat ochelari negri.

- Dar pălărioara pentru ce?

- Ea mă va salva de o eventuală insolație, i-a răspuns pisica Fifi.

- Mie nu mi-e frică de soare, a spus Bold. Eu am blană stufoasă și nu voi avea insolație. De ochelari la fel nu am nevoie.

Au ajuns ambii la iaz și, fiind animăluțe cuminiți, s-au băgat în apă până la jumătate și după asta au început să se bronzeze.

- Nu sta mult la soare, i-a spus Fifi lui Bold, vino sub umbrelă.

Dar lui Bold nici nu-i păsa. Se tăvălea pe plajă, a construit un castel de nisip și a săpat un tunel.

Seara s-au întors ambii mulțumiți acasă – a fost o zi foarte plăcută.

- Unde ați fost toată ziua? i-a întrebat Ștefănel.

- Am fost la plajă, ne-am bronzat și ne-am scăldat, au răspuns cățelul Bold și pisica Fifi.

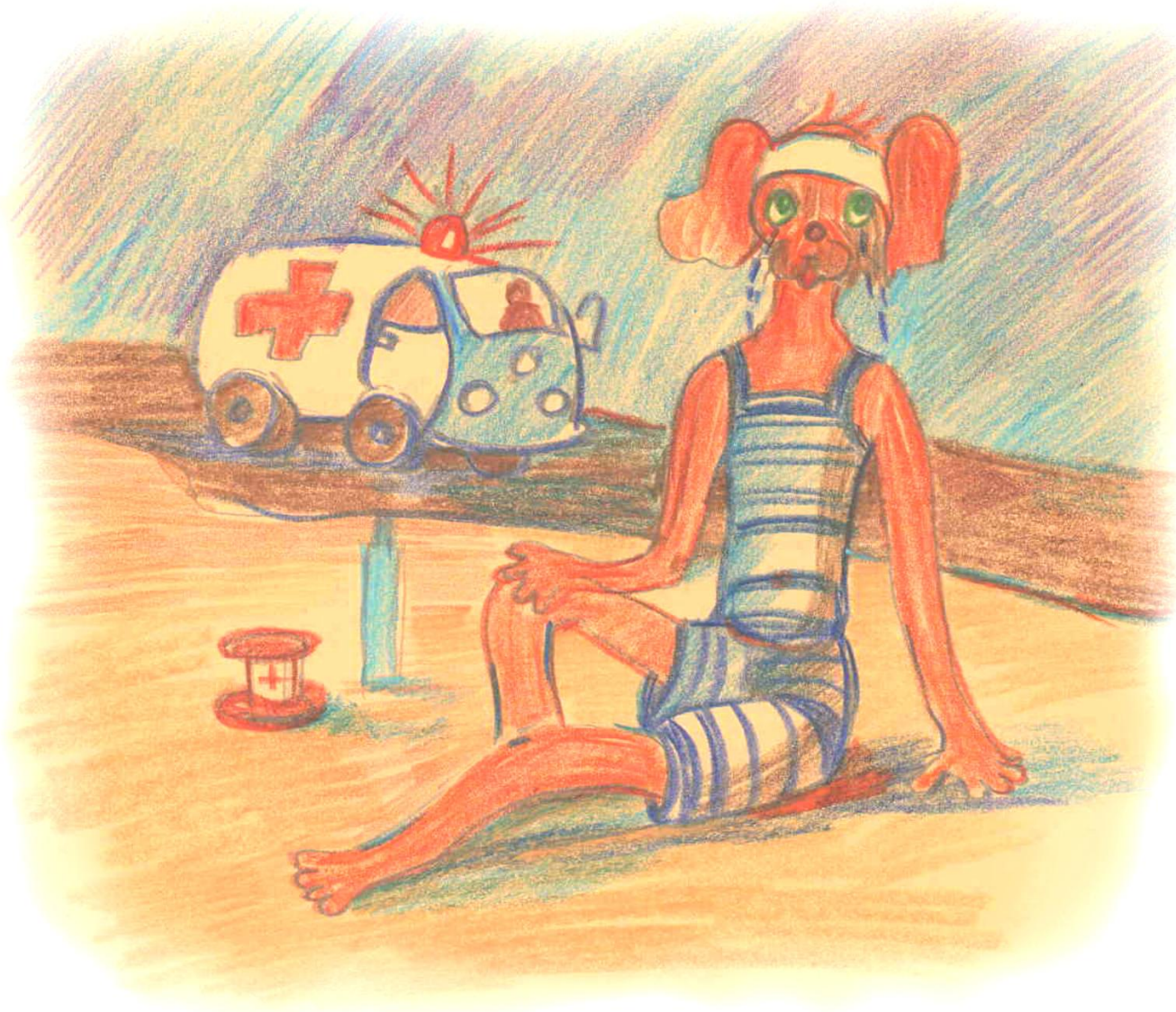
- Este foarte urât cum ați procedat. Doar știți că pisicile și cățelele mici nu au voie să plece de acasă fără învoire, cu atât mai mult să se scalde. Veți fi pedepsiti: timp de o lună nu vi se permite să mergeți la tobogan.

- Scuze, au spus ei, mai mult nu vom proceda așa.

A doua zi disdediminează cățelul Bold a început să scâncească și să se plângă că are dureri în ochi și că îl ustură ochii.

- Sigur că da, a spus Fifi. Tu nu ai avut ochelari de soare și de aceea acum ochii îți sunt roșii. Ai stat toată ziua în soare și blana ta te-a protejat de insolație, dar vezi că pe nas nu este blană și ți s-a înroșit pielea și au apărut bășici – ai arsură.

Deci, copii, să știți că, atunci când facem băi de soare, e necesar să purtăm ochelari negri, pe cap să punem pălărioară sau căciuliță și să ne bronzăm dimineața și după prânz, când soarele nu este atât de puternic.

DACĂ ÎN TIMPUL CUTREMURULUI SUNTEM ÎN CASĂ (APARTAMENT):

- La apariția primelor semne ale cutremurului (se clatină abajurul și mobila, zângănește vesela și sticla la geamuri, trosnește clădirea etc.), dacă te afli la etajul 1-2, atunci imediat părăsește clădirea (de regulă, ai o rezervă în timp de 12 - 20 de secunde).
- Aflându-te la etajele de sus, nu ai posibilitatea să te cobori cu liftul, fiindcă el, de obicei, nu funcționează, iar scările sunt deseori blocate din cauza învâlmășelii.
- Nu se poate sări din clădire, aflându-vă la etajul doi sau mai sus. Asta poate provoca fracturi multiple sau chiar decesul.
- Cel mai sigur loc în apartament este tocul ușii de la intrare deoarece este instalat în peretele de rezistență și, în plus, ușa e necesar să fie deschisă, fiindcă în timpul cutremurului ea se poate bloca; sub grindă sau în colțul camerei care este construită dintr-un perete portant. Nu stați în mijlocul odăii, depărtați-vă de geamuri, oglinzi fiindcă cioburile te pot trauma, dulapuri, polițe sau de alte obiecte grele care ar putea să cadă, balcoane.
- După ce prima undă a cutremurului a expirat (au încetat zguduitorile), repede părăsește clădirea, fiindcă ea poate să se dărâme sau poate apărea a doua undă a cutremurului. Încercați să deconectați gazul, apa, energia electrică. Luați trusa medicală, lanterna, lucrurile cele mai necesare, produse alimentare, închideți ușa cu cheia. Coborâți-vă pe scări, lipindu-vă de pereți. Verificăm cu atenție scările. S-ar putea ca mișcarea seismică să fi afectat rezistența acestora;
- Dacă avem nevoie de ajutor și nu putem ieși din locuință, punem la fereastră un afiș pe care scriem cu litere foarte mari: A J U T O R !
- Ajunși afară, vă îndepărtați de clădire la o distanță ce nu va permite ca cioburile de sticlă de la geamuri, tencuiala să vă traumatizeze sau să fiți acoperiți sub ruină.
- E de dorit să nu vă apropiați 2-3 ore de clădire, fiindcă seismele se pot repeta.
- Feriți-vă de firele electrice rupte și de obiectele ce ar putea să cadă (balcoane, parapete, garduri de piatră, pervazuri).

DUPĂ ÎNCETAREA CUTREMURULUI:

- În clădire (apartament, casă) se intră peste câteva ore și cu mare precauție, verificând dacă nu este pericolul prăbușirii ei. Verificăm dacă locuința a suferit pagube.
- E necesar de a verifica dacă nu sunt defecte ale apeductului, canalizației, conductelor de gaz natural, ale rețelei electrice. Verificăm starea instalației de gaz doar cu emulsie de apă și săpun. În cazul în care constatăm emisii de gaz, închidem robinetul de alimentare, îndepărtăm sursele de foc și deschidem fereastra. Nu se recomandă de folosit focul, pentru a evita incendiul în caz de scurgeri de gaz natural.
- Dacă alimentarea cu apă este posibilă, facem rezerve de apă: umplem cada și alte recipiente.
- În caz că nu ai putut părăsi apartamentul (casa) și ai fost prins sub dărâmături, e necesar:
- Să te calmezi, respirând adânc, fiindcă cel mai important – viața - e salvată.
- Insuflă-ți încrederea că vei fi salvat. Reține că omul poate supraviețui câteva zile fără apă și câteva săptămâni fără hrană.
- Să ceri ajutor strigând, lovind în perete, obiecte metalice, țevile apeductului etc. (dar economisește - ți forțele),
- Cere ajutor prin telefonul mobil.
- Dacă există posibilitate, caută apă, hrană, haine călduroase etc. Deplasează-te atent, străduindu-te să nu provoci o nouă prăbușire, orientează-te după mișcarea aerului din afară;
- În caz de fum, respiră printr-o cârpă, de dorit umedă.
- Nu aprinde focul (poți provoca incendiu) și nu te atingi de cablurile electrice.

Reține telefoanele de urgență:

În caz de izbucnire a unui incendiu se face apel telefonic **901** - serviciul salvatori și pompieri. Pompierii sosesc la locul indicat (numiți exact adresa) și sting incendiul, salvatorii acordă ajutor celor sinistrați

Serviciul de asistență medicală urgentă care la apelul telefonic **903** sosește la domiciliu sau la locul unui accident pentru acordarea asistenței medicale. Celui bolnav (accidentat) i se acordă ajutor medical, la necesitate este transportat la spital.

CUM PROCEDAȚI ÎN CAZ DE AVERTIZARE DE FURTUNĂ:

- Depozitează în magazine, în casă sau pune culcate la pământ, leagă, fixează etc. uneltele de grădină, lăzile, cutiile, obiectele care pot fi suflate de vânt sau se pot rostogoli;
- Închide (blochează) ferestrele pentru a nu fi sparte de vântul puternic.

Cum procedați în caz de furtună, aflându-vă în încăpere:

- Deconectați aragazul, curentul electric.
- Vă îndepărtați de la fereastră, pentru a evita traumatizarea cu cioburile de sticlă,
- Stați în tocul ușii.

Cum procedați în caz de furtună, aflându-vă în afara încăperii:

În afara încăperii, pericol pentru viață prezintă tot ceea ce vântul mișcă cu forță mare: ardezia și țigla de pe acoperiș; diferite obiecte (scânduri, lăzi, unelte casnice etc.), care pot provoca traumatisme sau moartea. De aceea, dacă vă permite timpul, vă îndepărtați de la clădire și adăpostiți-vă într-un loc unde sunteți protejați – beci, șanț, groapă, culcându-vă cu fața în jos.

Pentru a evita incendiul, care se propagă cu o viteză mare în timpul furtunii și poate provoca moartea și daune materiale colosale, e necesar: de a deconecta aragazul în încăpere; de a stinge focul (rugul) în afara încăperii.

Pentru a evita electrocutarea, e necesar să nu vă aflați în apropiere de stâlpii de curent electric, de cablul electric etc. Păstrează la îndemână un stoc de provizii pentru câteva zile. La evacuare ia cu tine actele personale, alimente, bani, haine, păături, medicamente, lanterna.

Atenție! Pe timpul furtunii este periculos de parcat mașina sub copaci.

Reține telefoanele de urgență:

La sesizarea unui miros suspect în apartament, la scară fă apel la telefonul **904**. În așteptarea serviciului intervenție gaze nu aprinde focul (chibriturile, bricheta, lumina electrică etc.) în încăpere, clădire pentru a evita o explozie.

Serviciul de urgență funcționează 24 din 24 ore; nu apela la serviciile de urgență fără nici o necesitate; apelul este gratuit.

FULGERELE sunt tot mai frecvente, iar urmările lor ar trebui să ne facă mai atenți și mai grijulii. Ele pot fi periculoase pentru siguranța vieții și sănătății noastre.

În aer liber. Pericolul cel mai mare, în caz de furtună, este atunci când suntem în aer liber.

- Nu trebuie să ne adăpostim sub copaci înalți, mai ales dacă aceștia sunt solitari.
- Să ne acoperim urechile cu palmele, protejându-ne timpanele de bubuiturile puternice, să ținem picioarele cât mai apropiate, străduindu-ne să stăm în vârfurile picioarelor (micșorând astfel suprafața ocupată) sau chiar stând ghemuiți.
- Îndepărtați-vă de obiectele metalice și ascuțite, inclusiv de umbrele și bastoane.
- Dacă sunteți în grup, distanța între membri trebuie să fie de cel puțin 5 m, iar dacă sunteți pe bicicletă, coborâți și îndepărtați-vă cât mai mult de ea.
- Evitați să vorbiți la telefonul mobil, mai ales la aparatele dotate cu antenă.
- Evitați să stați sub pilonii de curent electric.

La mare sau pe lac. Este interzis scăldatul în timpul furtunii. Părăsiți plaja și rămâneți sub cerul liber, stând în poziție ghemuită.

În casă. Casa este locul cel mai sigur în caz de furtună și fulger. Evitați să faceți duș sau să spălați vase, apa fiind un bun conductor electric. Deconectați aparatele electrice. Evitați să vorbiți la telefonul fix, descărcarea se poate propaga de-a lungul circuitelor.

În mașină. Chiar și mașina este un loc sigur. Este ca o cușcă metalică ce descarcă un eventual fulger, în anvelope. Nu atingeți radioul și părțile metalice.

În alte mijloace de transport.

- Avionul și trenul sunt mijloace sigure fiind dotate cu dispozitive de siguranță.

Primul ajutor.

Dacă sunteți în situația de a acorda primul ajutor, nu intrați în panică. Victima unei descărcări electrice nu reține sarcina electrică și ne putem apropia de ea fără probleme.

E necesar să cunoști:

- *telefonul de la domiciliu, de la serviciu al părinților și locul lor de serviciu;*
- *telefonul de la domiciliu și serviciu al bunicilor.*

INCENDIILE ÎN MASIVELE DE STEPĂ, CEREALIERE ȘI ÎN PĂDURE

Incendiile cu urmări dezastruoase (pierderi umane și materiale) apar deseori atât din neglijență, cât și din erori umane. Incendiile sunt mult mai frecvente în perioada uscată a anului și acolo unde există surse ușor inflamabile: în pădure – vreascuri, arbuști, iarbă uscată; pe pășune, în câmp – fân, paie; în depozite – benzină, motorină etc. Răspândirea rapidă a incendiilor e favorizată de rafalele de vânt.

Reține! E mult mai ușor de a preveni izbucnirea unui incendiu decât de a-l stinge.

Cele mai frecvente cauze care pot conduce la incendiu: focul nesupravegheat, fără respectarea normelor antiincendiar; jocul copiilor cu focul; neglijența privind fumatul; acțiunea intenționată.

Cum să acționăm în caz de incendiu

- Formați imediat numărul 901, indicați adresa exactă.
- Pe măsura posibilităților, întreprindeți acțiuni de salvare a oamenilor. Ajutați copiii, bolnavii și bătrânii să iasă din zona de risc.
- În caz de incendiu, trebuie să vă feriți de: temperatura ridicată a aerului, fumul și concentrațiile de oxid de carbon și alte produse nocive ale arderii, prăbușiri ale clădirilor, edificiilor, exploziile de utilaj și tehnică, căderea copacilor arși.
- Haina arzândă acoperiți-o cu o plapumă, împiedicând astfel contactul cu aerul sau rostogolindu-vă pe pământ ca să stingeți flacăra. În niciun caz nu alergați, acest lucru va stârni focul cu o nouă putere;
- Dacă victimele au arsuri sau răni, aplicați un bandaj, folosind pachetul de pansament, bandajul de tifon, șervețele sau orice bucată de pânză curată.

Atenție! Pentru prevenirea creșterii concentrației periculoase a poluanților în aer, se interzice arderea resturilor vegetale și a deșeurilor.

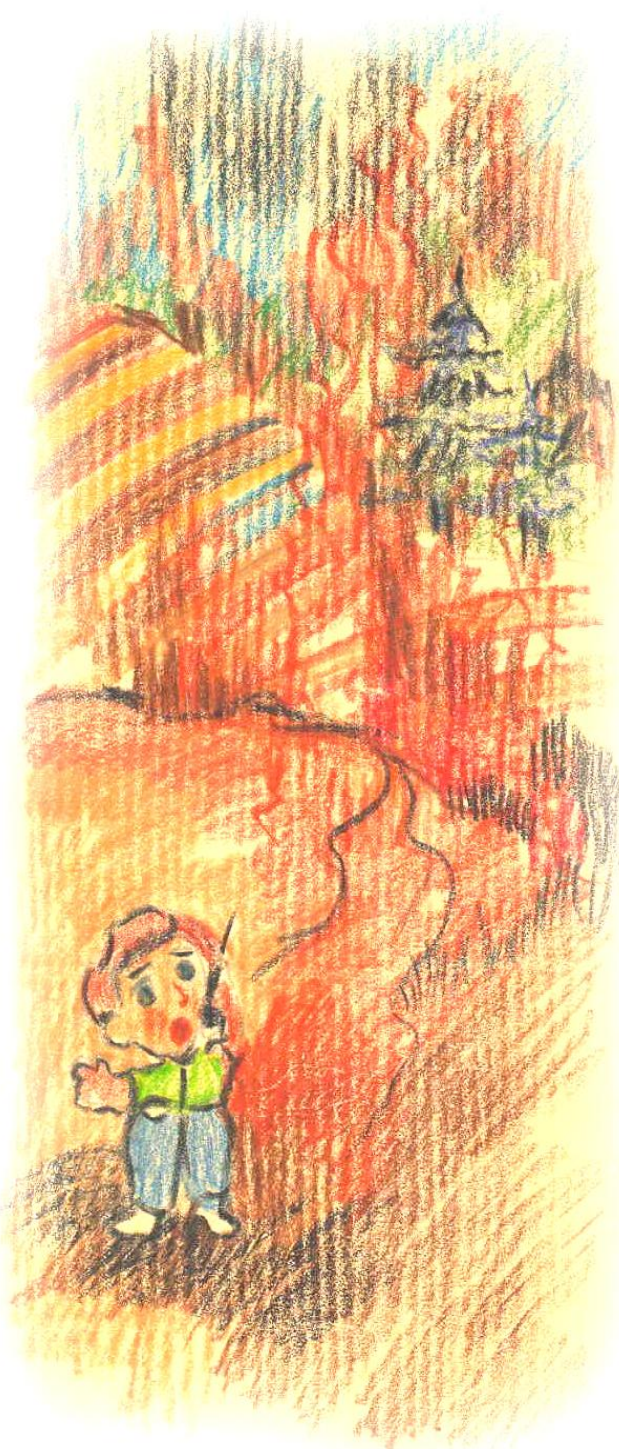
Dacă doriți să aprindeți un rug în pădure, este necesar:

- Să nu aprindeți focul sub copaci, în apropierea caselor de locuit, construcțiilor auxiliare și locurilor de depozitare a paielor, fânului, mai ales pe timp de vânt.
- Să nu lăsați focul fără supraveghere sau în grija copiilor mici.

- Să prevedeați în apropiere prezența surselor necesare pentru stingere (rezerve de apă), în caz de răspândire a focului.
- Să nu lăsați focul arzând peste noapte.
- Să părăsiți locul numai după ce focul este stins.

Reține telefoanele de urgență:

În caz de izbucnire a unui incendiu se face apel telefonic **901** - serviciul salvatori și pompieri. Pompierii sosesc la locul indicat (numiți exact adresa) și sting incendiul. La necesitate ei acordă ajutor celor sinistrați

GER PUTERNIC ȘI VISCOLE

Ninsorile abundente și înzăpezirea drumurilor, însoțite de temperaturile joase de afară și viscole pot prezenta pericol pentru viață și sănătate. E preferabil ca populația să nu părăsească localitatea în această perioadă fără necesitate stringentă. Dacă deplasările nu pot fi evitate, e foarte important să fiți îmbrăcați corespunzător și să vă alimentați înainte de a ieși din casă, pentru a preîntâmpina degerăturile și cazurile de hipotermie.

În cazul în care faceți o călătorie cu automobilul, e necesar:

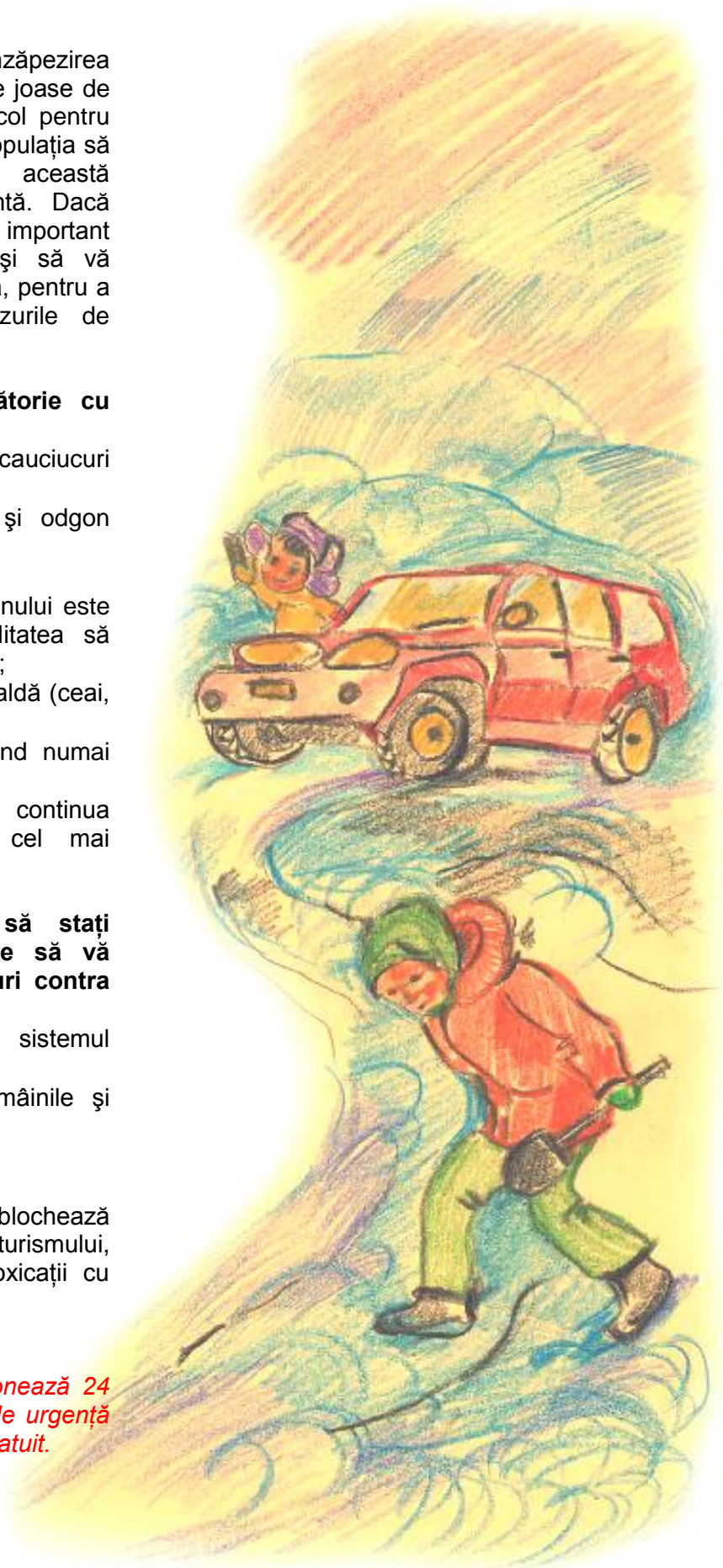
- ca automobilul să fie echipat cu cauciucuri de iarnă antiderapante;
- să aveți în portbagaj lopată și odgon pentru remorcare;
- să aveți rezervă de combustibil;
- să vă asigurați că bateria telefonului este încărcată, astfel având posibilitatea să apălați la numărul de telefon 901;
- să aveți un termos cu băutură caldă (ceai, lapte etc.);
- să conduceți cu atenție, folosind numai drumurile principale;
- în cazul în care nu puteți continua deplasarea, adăpostiți-vă în cel mai apropiat punct (casă, hotel).

Atunci când sunteți nevoit să stați imobilizat în automobil, trebuie să vă păstrați calmul și să luați măsuri contra frigului:

- stați în autovehicul și folosiți sistemul interior de ventilare;
- mișcați brațele și picioarele, mâinile și masați tălpile;
- consumați băuturi calde;
- evitați să ațipiți;
- asigurați-vă că zăpada nu blochează țeava de eșapament a autoturismului, pentru evitarea riscului de intoxicații cu monoxid de carbon.

Reține!

Serviciul de urgență funcționează 24 din 24 ore; nu apăla la serviciile de urgență fără nici o necesitate; apelul este gratuit.

PENTRU A EVITA CĂDEREA ȘI UN POSIBIL TRAUMATISM ÎN CAZ DE POLEI

- uitați-vă pe sub picioare, străduiți-vă să ocoliți locurile primejdioase, de dorit nu pe partea carosabilă;
- deplasați-vă pe astfel de terenuri, imitând mișcarea de deplasare cu schiurile, cu mișcări de alunecare mici;
- în timpul mersului este necesar să călcăm cu tot piciorul, relaxând genunchii. Trebuie să vă mișcați cu picioarele puțin îndoite – aceasta vă va da mai multă siguranță;
- pe astfel de drumuri fiți foarte prudenți. Nu vă grăbiți și nu alergați. Străduiți-vă să ocoliți pantele;
- nu duceți în mâini lucruri fragile sau grele. Este de preferat ca mâinile să nu fie ocupate;
- este important să știm cum să reacționăm în momentul pericolului de cădere: încordăm mușchii și încercăm să ne menținem echilibrul.

În cazul alunecării:

- Capul aplecați înainte, corpul ghemuit. Căderea o proiectați să fie pe partea dreaptă sau stângă a corpului și nu pe spate; nu aterizați pe mâini.
- Nu vă străduiți să salvați lucrurile pe care le duceți în mâini.
- Căzând, nu vă grăbiți să vă ridicați, pentru început examinați-vă dacă nu aveți traume, rugați trecătorii să vă ajute.
- Dacă ați suferit traume adresați-vă imediat la punctul traumatologic.

MĂSURILE DE PREVENIRE A TRAUMATISMULUI ÎN CONDIȚII DE POLEI:

- Curățarea în timp de 1-3 ore a stratului de zăpadă proaspăt căzut.
- Curățarea drumurilor și trotuarelor de zăpadă și gheață și presărarea cu substanțe antiderapante (nisip cu/sau fără sare, cenușă etc.)
- Folosirea încălțămintei cu talpă antiderapantă și confecționată din materie moale microporoasă. În lipsa unei încălțăminti adecvate, este bine să lipim pe talpă fâșii de plasture sau să aplicăm spumă de cauciuc ori talpa să fie roasă cu hârtie de șmirghel sau cu nisip.
- Pe încălțămintă pot fi îmbrăcate inele de cauciuc sau ciorapi uzați.

- Persoanele în vârstă trebuie să evite deplasările pe drumurile lunecoase sau să poarte cârjă.
- Geanta să fie purtată pe umăr, pentru a elibera mâinile (preferabil al fi să aveți rucsac).

Reține telefoanele de urgență:

903 – serviciul de asistență medicală urgentă – ambulanța.

*Este serviciul de asistență medicală urgentă care la apelul telefonic **903** sosește la domiciliu sau la locul unui accident pentru acordarea asistenței medicale. Celui bolnav (accidentat) i se acordă ajutor medical, la necesitate este transportat la spital.*

Serviciul de urgență funcționează 24 din 24 ore; nu apela la serviciile de urgență fără nici o necesitate; apelul este gratuit.

PREVENIREA DEGERĂTURILOR

- Pe timp geros folosiți căciula, fularul, mănușile, îmbrăcăminte caldă în mai multe straturi, încălțăminte cu blană, ciorapi de lână.
- Când este frig, nu ieșiți afară imediat după ce ați făcut baie.
- Cu 30 de min. înainte de a ieși afară, aplicați o loțiune bună pe pielea expusă. Seara folosiți pudră.
- Mișcați mușchii faciali în timp ce vă deplasați.
- Mișcați degetele de la picioare, folosiți șosete caldă.
- Ridicați brațele și faceți sărituri.
- Când nu le folosiți, așezați mănușile în buzunar.
- Înlăturați schiurile dacă picioarele s-au răcit.
- Schimbați ciorapii dacă s-au umezit.

Reține! Degerăturile anterioare sunt ușor de reactivat. Protejați bine aceste zone.

În caz de degerătură profundă:

- Mențineți corpul victimei la o temperatură normală.
- Dați victimei să bea ceva cald (ceai, lapte etc.).
- Nu bandajați sau nu masați degerătura.
- Nu folosiți loțiuni sau pudră.
- Nu apropiați zona degerată de căldură.
- Evitați fumatul.
- Protejați victima împotriva răcelii, învălind-o în timpul transportării la punctul medical sau la spital, unde va fi făcut tratamentul degerăturii.

Atenție! Dezghețarea unei zone cu degerătură profundă este însoțită de durere.

Prevenirea scăderii temperaturii generale a corpului:

- Folosiți câteva rânduri de îmbrăcăminte lejeră, care să izoleze bine și să nu fie strâmtă, înlăturați lucrurile care nu sunt necesare. Îmbrăcămintea exterioară trebuie să protejeze împotriva vântului.
- Mențineți hainele curate. Dacă porii sânt îmbâcsiți cu murdărie, reduc posibilitatea izolării căldurii.
- Evitați transpirația. Aceasta face ca îmbrăcămintea să-și piardă proprietatea de izolator al căldurii.
- Folosiți încălțăminte cu blană, ciorapi de lână sau câteva straturi de ciorapi subțiri

din fibre naturale. Puneți în încălțăminte suplimentar o talpă din pâslă.

- Hrana generează căldura. Mâncați bine.
- Ori de câte ori este posibil, beți ceva cald (ceai, lapte).
- Evitați consumul de alcool. Alcoolul mărește cantitatea de căldură pierdută, deoarece vasele de sânge din piele se dilată și astfel permit o mai mare scădere a temperaturii corpului. Evitați fumatul.
- Mențineți contactul cu ceilalți din grup.
- Căutați adăpost din timp.

Atenție! Înainte de a pleca la drum, informați-vă asupra condițiilor meteorologice.

RECOMANDĂRI PENTRU PERSOANELE CARE SE AFLĂ MULT TIMP AFARĂ, PE GER PUTERNIC:

- folosiți mijloace adecvate de protecție - căciuli, fulare, mănuși, îmbrăcăminte călduroasă, încălțăminte cu blană și ciorapi în mai multe straturi, inclusiv și de lână – adaptate condițiilor meteorologice și care să nu exercite presiuni circulației vasculare a extremităților;
- evitați expunerea îndelungată la temperaturi scăzute și aflarea în locuri deschise și cu vânt puternic;
- evitați activitățile fizice intense, deoarece transpirația favorizează apariția hipotermiei;
- păstrați hainele în stare uscată: corpul pierde repede căldura dacă pielea este umezită de ploaie, zăpadă sau transpirație;
- pentru prevenirea deshidratării, consumați în cantități mai mari, lichide calde (lapte, ceai), însă nu cofeinizate;
- evitați consumul de băuturi alcoolice care favorizează pierderea de căldură din organism;
- fiți mai receptivi față de vecinii în etate, acordați-le ajutorul necesar sau sesizați autoritățile administrației publice locale;
- acordați primul ajutor persoanelor depistate în stradă în stare inconștientă și anunțați poliția - 902 și serviciul de asistență medicală urgentă - 903.

ȚURȚURII formați de-a lungul streșinelor. Desprinderea lor, precum și alunecarea maselor de zăpadă de pe acoperișuri reprezintă un pericol de rănire a trecătorilor. Este necesar:

- să evitați deplasarea în imediata apropiere a clădirilor;
- să fiți mai prudenți în timpul deplasării pe lângă acoperișele clădirilor, caselor sau balcoanelor și din când în când să vă uitați în sus;
- să nu parcați automobilele în preajma clădirilor;
- să nu permiteți copiilor să se joace sub streșinile caselor;
- să se efectueze lucrări de îndepărtare a zăpezii și ținuturilor de pe acoperișuri;
- să se curețe de frunze și vreascuri igheaburile și să se desfunde țevile de scurgere a apelor de pe acoperiș;

- să se demarcheze zona periculoasă cu o funie și un panou de avertizare.

Reține telefoanele de urgență:

*Când există agresiune de la alte persoane (jaf, furt, spargerea apartamentelor, încălcarea ordinii publice, etc.) se apelează la ajutorul poliției. Telefonul de contact **902**.*

RECOMANDĂRI GENERALE PENTRU COMPORTAMENTUL POPULAȚIEI ÎN CAZ DE CANICULĂ

- Evitarea, pe cât e posibil, expunerii prelungite la soare între orele 12.00 – 18.00. Concentrația mare de raze ultraviolete poate provoca cancerul de piele, iar temperaturile înalte insolație sau șoc termic.
- Folosirea pălăriilor de soare, haine din fibre naturale, de culoare deschisă;
- Practicarea scăldatului sau stropirea hainelor cu apă la temperatură moderată.

Atenție! Nu intrați în apă fiind supraîncălziți! Nu vă scăldați în apă rece!

- Prevenirea pierderilor de apă și substanțe minerale prin consumarea a cel puțin 1,5 - 2 litri de lichide pe zi (sucuri naturale, apă minerală nu reci, ceaiuri din mușetel, sunătoare, urzici).

Atenție! Pe vreme caniculară, când pleci de acasă, ia cu tine o sticlă cu apă.

- Consumul cât mai mult de fructe și legume proaspete: sursă importantă de vitamine și substanțe minerale necesare organismului.
- Evitarea consumului de băuturi alcoolice, a berii, a cafelelor și a băuturilor foarte reci.
- Evitarea eforturilor fizice în perioada zilei, când temperatura atinge valorile maxime.

În locuințe:

- Reglarea aparatului pentru aerul condiționat, astfel, încât temperatura să fie cu 5 grade mai mică decât temperatura din exterior.
- Evitarea folosirii ventilatoarelor, dacă temperatura aerului depășește 32 grade C.
- Folosirea jaluzelelor, draperiilor, foliilor de protecție, lipirea geamurilor cu hârtie.
- Închiderea ferestrelor pe timpul când temperatura exterioară este mai mare decât cea din locuință și deschiderea lor seara târziu, noaptea și dimineața.
- Instalarea plaselor la ferestre pentru evitarea țânțarilor.
- Menținerea luminii artificiale la intensitate scăzută; utilizarea redusă a aparatelor electrocasnice; limitarea folosirii

aragazului; folosirea hotei în timpul gătirii sau deschiderea geamului; închiderea ușii de la bucătărie.

- Practicarea frecventă a dușurilor cu apă la temperatură moderată fără a folosi dușul, umezirea mâinilor, feței, picioarele sub un get de apă.
- Pulverizarea cu apă a încăperilor, sau folosirea vaselor cu apă ori acoperirea ferestrelor cu pânze umede.

E necesar să cunoști:

- *telefonul de la domiciliu;*
- *telefonul de la serviciu al părinților și locul lor de serviciu;*
- *telefonul de la domiciliu și serviciu al bunicii.*

Reține!

901 – serviciul salvatori și pompieri.

902 – poliția.

903 – serviciul de asistență medicală urgentă – ambulanța.

904 – serviciul intervenție gaze.

Bețișor cu gămălie,
Cum s-aprindă focul știe,
În cutie stă pitit
Și-l numim noi toți ... **chibrit.**

Iarna vine și acuș
Toți pornesc la săniuș,
Acel copil e sănătos,
Ce se-mbracă ... **călduros.**

Noi cu toții bucuroși,
Când afară iarna vine,
Aleargăm la săniuș
Sau pe gheață cu ... **patine.**

Toată vara în grădină
Noi în scrânciob ne dăm huța,
Iar atunci când iarna vine
Noi ne dăm cu ... **săniuța.**

Când bate vântul, focul poate incendia întreaga pădure.

Dacă aprindem rugul pe vreme liniștită, nu e niciun pericol.

Înainte de a pleca, stingem bine focul cu apă, apoi presurăm țărână.

VERIFICĂ-ȚI CUNOȘTINȚELE

Examinează imaginile. Ce urmări pot avea astfel de situații? Cum trebuie să procedezi în aceste cazuri?

SIGURANȚA VIEȚII ÎN MEDIUL HABITUAL

Conștientizarea de către copii a pericolelor existente în mediul habitual:

- Instalațiile electrice.
- Animalele domestice.
- Bazinele acvatice.
- Necunoscuții cu intenții criminale.

Formarea la copii a unor deprinderi elementare de evitare a pericolelor existente în mediul habitual:

- Securitatea în apropierea instalațiilor electrice.
- Evitarea de atac al animalelor domestice.
- Reguli de comportare pe apă.
- Prevenirea accidentelor pe gheața bazinelor acvatice.
- Prevenirea jafurilor și atacurilor tâlhărești.

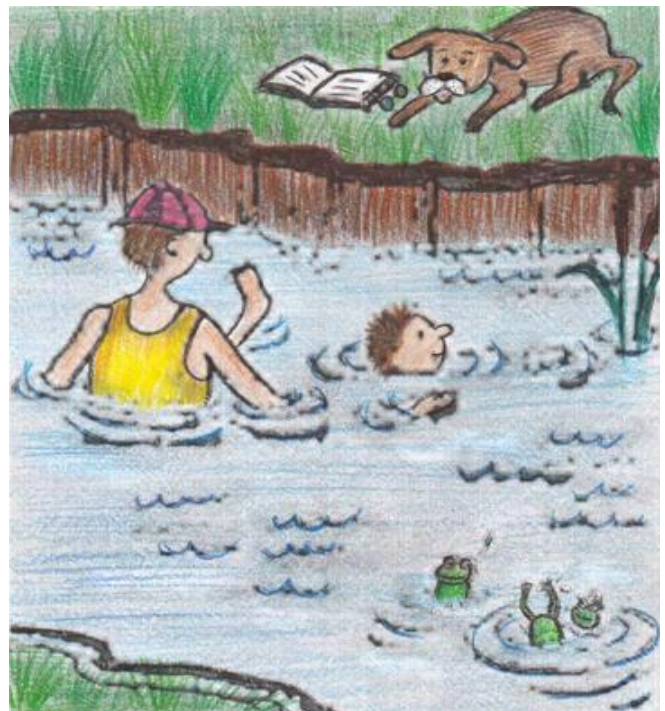
Cunoașterea serviciilor de urgență și a telefoanelor respective.

Copiii mici nu intră singuri în apă.

Micuții se pot scălda numai supravegheați de adulți.

Adulții învață pe micuți să înoate.

INSECTELE

Când natura dă în floare
Iată că și ea apare
Și o ia direct în zbor
Să lucreze cu mult spor.

Orice floare vizitează
Și polen ea colectează,
Caci din el și din nectar
Miere face cu mult har.

Muncitoare cum e ea
Grav te poate înțepa,
Dac-o vezi, să te păzești!
Altfel rău ai s-o pățești.

O insectă,- un pic mai mare
Cu ea are-asemănare,
Viespe-i zic și o numesc,
Toți de dânsa se feresc.

Și de este-n supărare,
Ea înțepă și mai tare,
Dacă pace nu i-ai dat
Și din mâini ai fluturat.

Când te joci, copile,- afară,
De le vezi cum ele zboară,
Fii cuminte, cumpătat,
Până nu te-au înțepat!

ANIMALELE DOMESTICE

În vacanța cea de vară,
Eu cu sora împreună,
Mergem bucuroși la țară,
La bunica noastră bună.

În ograda ei cea mare
Vietăți sunt diferite,
Păsări și animale care,
Zilnic, sunt de ea-ngrijite.

Un iedut mereu ce sare
Ba pe-o bârnă, ba pe o piatră,
Capra-i vine-n apărare
Când dulăul la el latră.

Groaznic coarnele și-ampleacă
Și pe câine îl atacă,
El în cușcă se-ascunde –
E pericol, nu-i a joacă!

Colții mari el își arată
Și sunt gata să înșface
Pe acei care-l întartă,
Și pe-acei ce nu-i dau pace.

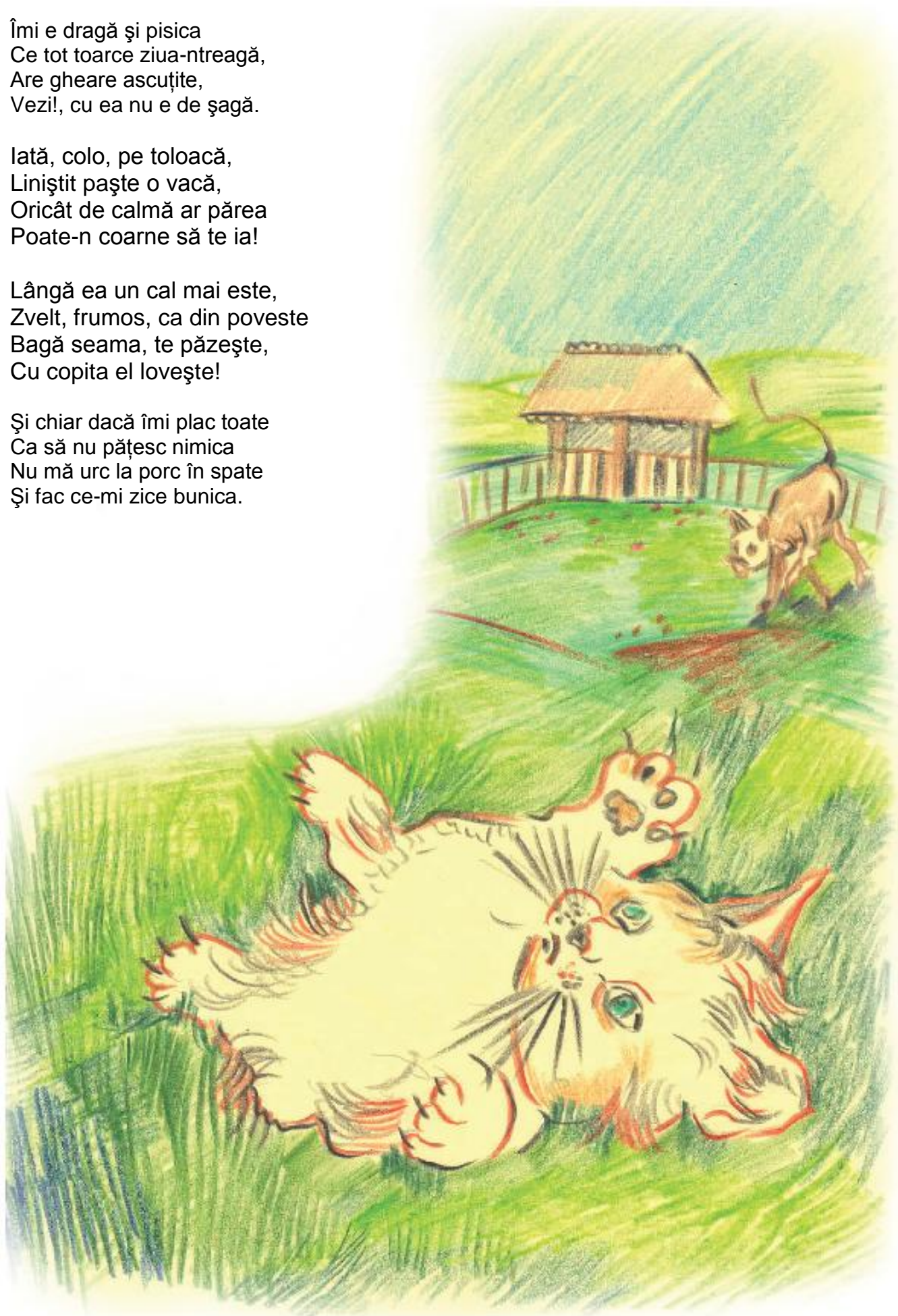

Îmi e dragă și pisica
Ce tot toarce ziua-ntreagă,
Are gheare ascuțite,
Vezi!, cu ea nu e de șagă.

Iată, colo, pe toloacă,
Liniștit paște o vacă,
Oricât de calmă ar părea
Poate-n coarne să te ia!

Lângă ea un cal mai este,
Zvelt, frumos, ca din poveste
Bagă seama, te păzește,
Cu copita el lovește!

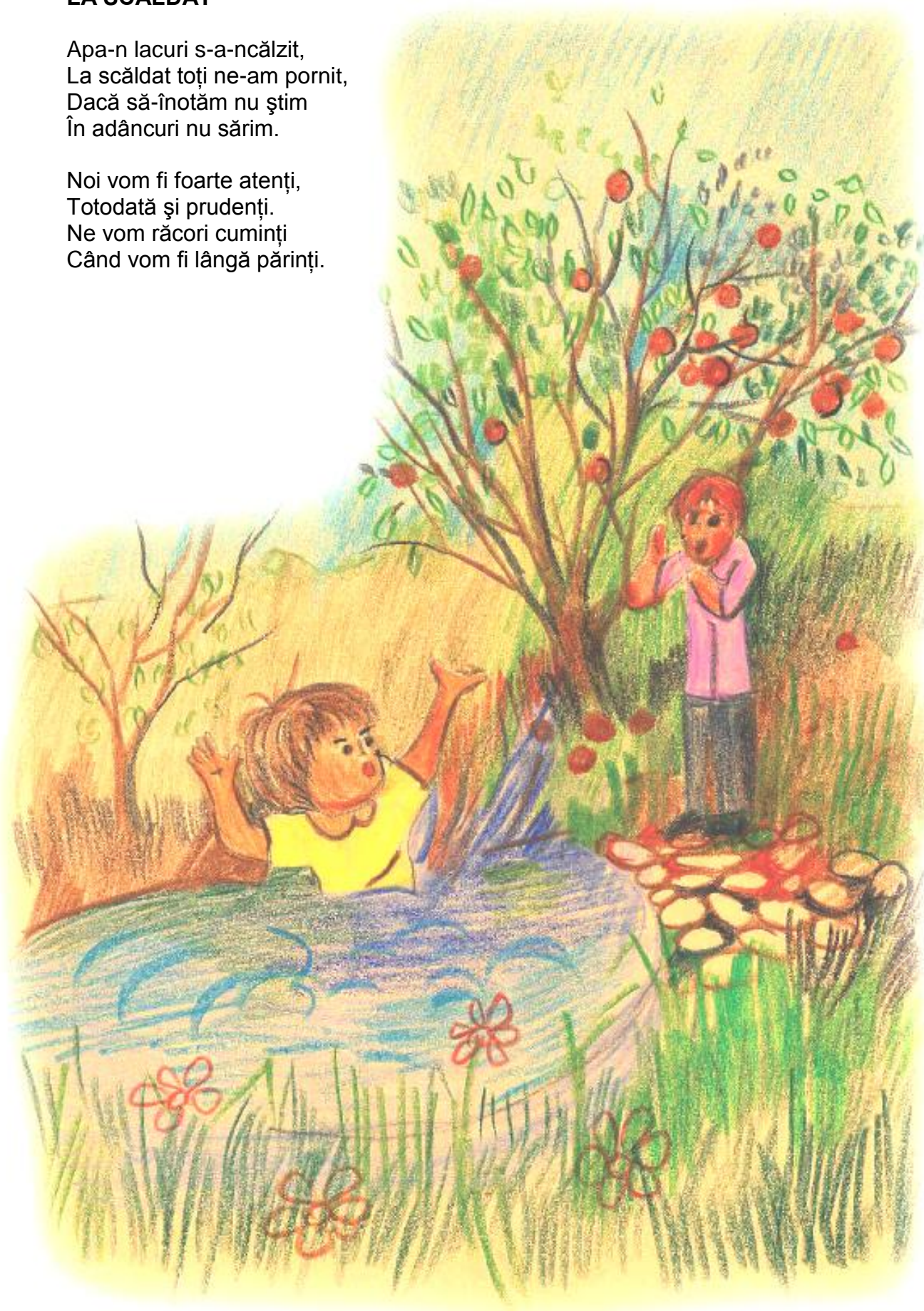
Și chiar dacă îmi plac toate
Ca să nu pățesc nimica
Nu mă urc la porc în spate
Și fac ce-mi zice bunica.

LA SCĂLDAT

Apa-n lacuri s-a-ncălzit,
La scăldat toți ne-am pornit,
Dacă să-înotăm nu știm
În adâncuri nu sărim.

Noi vom fi foarte atenți,
Totodată și prudenți.
Ne vom răcori cuminiți
Când vom fi lângă părinți.

NECUNOScutUL

În ogradă, fie-n stradă,
Dacă ai ieșit la joacă,
Fă așa ca să te vadă
Mama, tata ori dădaca.

Și mai fii atent, copile,
Cineva când te întreabă,
Fără a avea motive,
Neavând cu tine treabă.

Vezi, pericolul te-așteaptă
De la cel ce nu te știe,
Căci nici tu nu știi ce poartă
Dânsul, sus, sub pălărie.

O bomboană, o-nghețată,
Orișice cadou ți-ar da,
Să refuzi de ele-ndată
Și te du la casa ta!

AI GRIJĂ DE TINE

Ver. Mihai Vîlcu

Muz. Pavel Anton

Alegretto

1. Fii mereu atent, co-pi-le, Ci-ne-va când te în-tre-bă, Fă-ră a a-vea mo-ti-ve,

Refrenul

Ne-a-vând cu ti-ne trea-bă. În o-gra-dă, fi-e-n stra-dă, Da-că ai ie-șit la joa-că, Fă a-șa ca să te va-dă Ma-ma, ta-ta ori dă-da-ca.

Fii mereu atent, copile,
Cineva când te întreabă,
Fără a avea motive,
Neavând cu tine treabă.

Refren:

În ogradă, fie-n stradă,
Dacă ai ieșit la joacă,
Fă așa ca să te vadă
Mama, tata ori dădaca.

Refren:

Și cât ține ziulica,
De-ai să vezi albina zboară
Să n-o superi cu nimica –
De te-nțeapă – o să doară.

Refren:

Vezi o vespă-n depărtare –
O insectă,-un pic mai mare,

Dacă e în supărare
Ea înțeapă și mai tare!

Refren:

Colții câinele-și arată
Și e gata să-i înșface
Pe acei care-l întartă,
Și pe-acei ce nu-i dau pace.

Refren:

Tare-ți place, știu, pisica,
Ce tot toarce ziua-ntreagă, –
Are ghiare ascuțite,
Cu ea nu-i, să știi, de șagă!

Refren:

Multe încă animale
O să mai găsești la țară,
Fii prudent când ies în cale
Chiar și blânde de-or să pară.

LA IAZ

La marjinea satului Breazu este un iaz mare în care sunt multe broaște și crește stuf. Nu departe se află o pădure de pini și salcâmi – locul preferat de Ștefănel. Într-o zi călduroasă de vară s-au dus, el cu Iustin și bunicul, în pădure să strângă conuri de pin. Desigur că nu lipsea și cățelul Bold căruia îi plac foarte mult plimbările. Au umplut punga cu conuri de pin și s-au pornit spre casă.

- Dar unde e cățelul Bold?, a întrebat bunicul.

- Probabil a plecat singur acasă, a spus Ștefănel.

- Nu este bine, cățelii mici nu au voie să plece singuri, este periculos în pădure și mai ales când va traversa strada, a spus bunicul. Îl vom pedepsi.

Ajunși acasă, au constatat că Bold lipsea.

- Ce ne facem, bunicule?, a întrebat Ștefănel.

- Trebuie să-l căutăm, a spus el.

Dar în acest moment s-a auzit telefonul mobil al lui tati:

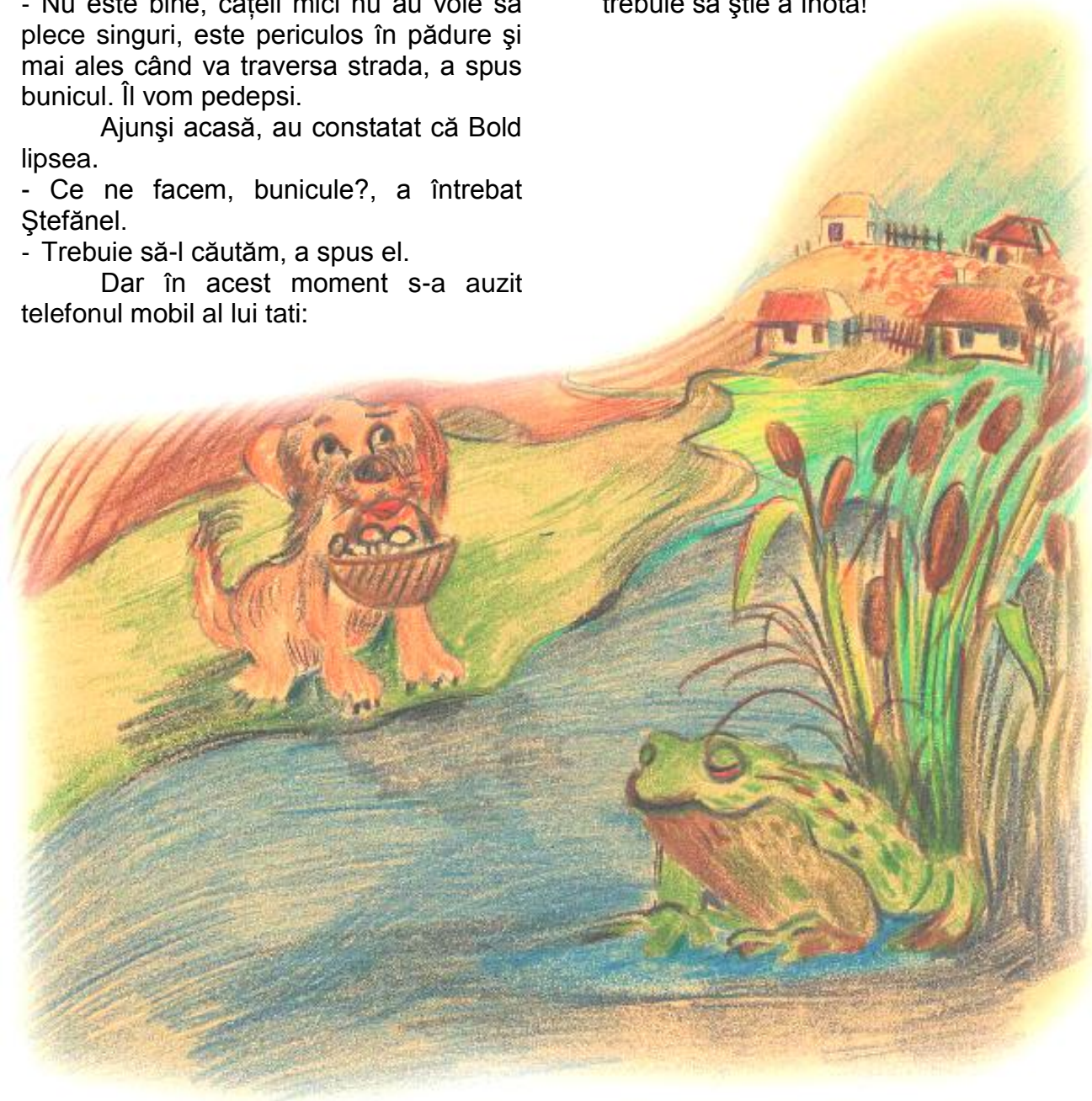
- Alo, vă deranjează serviciul salvatori, sunteți stăpânul cățelului Bold?

- Da, a spus tati, dar ce s-a întâmplat?

- Apoi l-am salvat de la înec. Cățelul a hotărât să se scalde în iaz, dar nu știe a înota și era cât pe ce să se înece, a răspuns domnul salvator.

- Imediat venim să-l luăm, a spus tati.

Ați înțeles, copii, cu ce era să se termine pățania cățelului Bold dacă nu interveneau salvatorii? Să știți: nu aveți voie să vă scăldați singuri fără permisiunea părinților. Altfel, veți păți ca și cățelul Bold. Și este o regulă: Toți copii trebuie să știe a înota!

LA PISCINĂ

Era caniculă și toți copiii din sat s-au adunat la piscina lui nenea Cătălin. Țipetele lor se auzeau până hăt în vale. Cu cea mai mare bucurie Ștefănel și Iustin veneau să se joace și ei împreună cu toții – să sară în apă, să participe la competiții de înot. Ștefănel înoată fără colacul de salvare și era cel mai bun înotător din grădiniță. El ajungea primul la finis, iar David era cu mult în urma lui. Ștefănel știa să înoate pe spate și pe burtă, putea să se scufunde în apă. Cu alte cuvinte - înota ca un pește. El îl învăța și pe Iustin să înoate.

După ce se jucau în apă, Ștefănel și Iustin își puneau căciulița pe cap și se bronzau la soare.

Cățelul Bold venea și el cu Ștefănel și Iustin la piscină. Stătea pe parapet și lătra la ei. Apoi fugea când spre dreapta, când spre stânga. Este un cățel neastâmpărat și neascultător, nu putea sta nicio clipă pe loc.

"Vei cădea în apă!", i-a strigat Ștefănel. Dar asta nu l-a cumințit pe cățelul Bold și el continua să se zbenguie. La un moment dat, a alunecat și a căzut în apă. "Ajutor, ajutor! mă înec, salvați-mă!" a început el să țipe. Bătea din toate patru labe și i se vedea numai capul din apă. Iustin i-a aruncat un colac de salvare și cățelul Bold s-a apucat cu labele de el. "Acum scoateți-mă din apă", a rugat el. Ștefănel a sărit în piscină și l-a scos din apă. "Vezi ce ai pățit, i-a spus Ștefănel cățelului Bold. Nu știi a înota și era cât pe ce să te îneci. Ia aminte! Toți cățelei și copiii trebuie să știe a înota".

Dar voi, copii, știți a înota?

Da-a-a-a-a-a!

Bravo! Iar cei ce nu știu a înota trebuie să frecventeze piscina și să învețe a înota.

CĂȚELUL BOLD PATINORUL

De ziua de naștere a lui Iustin tati i-a dăruit o pereche de patine. Era iarnă și patinuarul din Iași funcționa.

- Duminică ne vom duce toți să patinăm, a spus tati, și a pus patinele într-o cutie.

Cățelul Bold a ciulit urechile și asculta ce se vorbea. Apoi imediat și-a elaborat un plan de acțiune. "Măine, se gândește el, când nu va fi nimeni acasă, eu voi lua patinele și voi pleca la iaz să patinez. Zis și făcut. A doua zi Bold a luat patinele și s-a îndreptat spre iazul din Breazu.

- Unde pleci, Bold?, îl întrebă vecinul tataia.

- La iaz, la patinaj, a răspuns el.

- Dar gheața e subțire și te poți prăbuși, i-a spus tataia, este foarte periculos.

- Eu nu mă tem, i-a ripostat Bold, și a plecat mai departe.

Nu este bine, s-a gândit vecinul tataia. Hai să-l anunț pe Iustin despre năzdrăvniile cățelului Bold, el poate să se înece.

Iustin i-a telefonat lui tati și împreună s-au dus repede la iaz. Și ce să vezi acolo. Cățelul Bold în mijlocul iazului se bălăbăcea într-o copcă și schelălăia: Ajutor, ajutor, mă înece!

Tati a adus din pădure o vargă lungă și, târându-se pe burtă până aproape de copcă, i-a întins varga lui Bold.

- Apucă cu dinții varga, i-a strigat tati.

Așa a fost salvat cățelul Bold de la înece.

Acum să știți, copii, că nu se permite să patinați pe gheața iazului fiindcă ea poate fi subțire și există pericolul să vă prăbușiți sub gheață. Vă duceți să patinați în oraș la patinoar împreună cu părinții.

COCOȘELUL CEL OBRAZNIC

Găina-mamă avea permanent emoții din cauză că Cocoșelul cu creastă roșie se urca pe gardul înalt și începea să strige: "Cu-cu-ri-gu-u-u-u! la uitați-vă cât de sus mă aflu". Lucru interzis din motiv că gardul era înalt și cocoșelul putea să cadă și să-și fractureze vreo labă.

Toate păsările îl considerau neastâmpărat și needucat. "Nu mi-e frică de nimeni și nu-mi pasă de nimic", rostea el, umblând țănoș prin curte. A sărit peste gardul vecinului tataia și a băgat ciocul în cratița dulăului mare și negru care era acolo. Lucrul acesta nu i-a plăcut dulăului și el a sărit la cocoșel cu un hârâit groaznic și l-a înșfăcat de coadă. "Aoleu!", a țipat cocoșelul și a fugit, lăsând câteva pene în gura dulăului.

Dar nici după aceasta nu si-a găsit astâmpăr. A trecut la nenea Moraru și s-a băgat în iesle la vacă. "Mu-u-u-u! Tu ce cauți aici, în staulul meu?" a întrebat supărată vaca și l-a împuns cu coarnele ei ascuțite și l-a aruncat afară.

"Mă duc eu la porc, să ciugulesc niște boabe din treuca lui", i-a venit ideea cocoșelului. "Groh, groh!" a mormăit nemulțumit porcul, cine te-a invitat la treuca mea?. Fugi de aici!" și l-a împins cu râțul.

Atunci cocoșelul a hotărât să facă o plimbare pe toloaca satului. Acolo păștea iarbă calul lui nenea Moraru. "Cu-cu-ri-gu-u-u-u!" a strigat cocoșelul și a bătut din aripi. Ce faci, calule, aici?" a întrebat el. "Ești un needucat, i-a spus calul. Bunul simț spune că nu este frumos să mă întrerupi de la lucrul meu și apoi eu sunt mai în vârstă decât tine și tu trebuie să-mi spui "bună ziua". Pleacă de aici, neobrazatule". Și calul la lovit cu copita încât cocoșelul a zburat peste gard în curtea lui.

"Of, of! mă dor toate oasele, se văicăra el. Nimeni nu mă iubește pe mine, a început a să plângă cocoșelul. "Vinovat ești tu, i-a spus curcanul, să știi că nu se poate să te bagi la câine sau la porc, fiindcă ei te pot mușca, vaca te poate împunge iar calul te poate lovi cu copita.

Și voi, copii, să știți că câinele sau porcul vă pot mușca, vaca să vă împungă iar calul să vă lovească cu copita. Deci este periculos să vă apropiați de ei. Ați înțeles?

Da-a-a-a-a!

Bravo!

MIEREA DIN FAGURI

Bunicul are în grădină stupi în care zumzăie albinele. Ele adună mierea de pe florile din livada și pădurea de la marginea satului și o depozitează în faguri. Mierea este gustoasă și tare mult le place lui Ștefănel și Iustin. Bunicul le dă în fiecare zi faguri cu miere de albine.

Fifi, pisica cea șireată, a observat cum bunicul deschidea stupii când lua faguri și a hotărât să fure mierea de la albine. Seara, când toți s-au culcat, ea s-a apropiat de un stup, a ridicat capacul și a încercat să muște o bucățiță dintr-un fagure. Dar, vai, imediat au înțepat-o în nas câteva albine care se roteau în jur.

- Tălhariță, strigau ele, mierea este pentru Ștefănel și Iustin, dar nu pentru tine. Dacă te mai apropii de noi, îți înțepăm tot botșorul. Numai bunicul are voie să ia miere de la noi.

Când Ștefănel și Iustin s-au trezit a doua zi au văzut că pisica Fifi avea

năsucul umflat ca un cartof și mieuna de se auzea în toată curtea.

- Te-au pedepsit albinele? a întrebat bunicul când a văzut-o. Ai vrut să le iei mierea fără voia lor?

- Da, a răspuns rușinată Fifi.

- Mai mult să nu faci așa ceva, i-a spus bunicul, fiindcă albinele îi înțepă pe cei ce se apropie de stupi. Numai eu știu cum să vorbesc cu ele și de aceea mie îmi permit să le iau mierea. Să știi că nimeni nu are voie să se apropie de stupi, nici pisicile și nici copiii mici, altfel vor fi înțepați de albine și asta este foarte dureros. Ai înțeles?

- Da, a răspuns Fifi.

- Bravo! a spus bunicul. Să știți că, atunci când o albină zboară pe lângă voi, să nu fluturați din mâini fiindcă asta o supără și vă poate înțepa. Stați cuminți pe loc și albina se va roti în jurul vostru, apoi va zbura mai departe.

RĂPIREA LUI BOLD

Noi ne ducem în vizită, a spus tati cățelului Bold, iar tu rămâi să păzești casa.

Toți au plecat și cățelul Bold a rămas singur. S-a jucat cu păpușa leul, apoi s-a fugărit după găini, a săpat o gropiță și, fiind oboist, s-a întins pe covorașul de la ușă să se odihnească. La un moment dat, i-a venit o idee năstrușnică: să plece la alimentară să-și cumpere niște pufuleți. A deschis porțița și s-a pornit la vale. A trecut pe lângă casa lui tataia, a lui tanti Geta, apoi pe lângă moara lui nenea Moraru, a trecut pe lângă biserică și, în sfârșit, a ajuns la alimentară.

- Ce dorești, Bold?, l-a întrebat nenea Sânzâianu.

- Dați-mi, vă rog, pufuleți cu surprize, a spus Bold și a întins banii.

Nenea Sânzâianu i-a dat o pungă cu pufuleți și cățelul Bold s-a îndreptat spre casă. Când a ajuns în drum, de el s-a apropiat un domn și i-a spus:

- Nu dorești să mănânci o ciocolată?

- Da, a spus el, tare îmi plac.

- Hai cu mine în mașină și îți voi da.

Cățelul Bold s-a urcat în mașină și a început să ronțăie o ciocolată delicioasă.

- Nu vrei să te plimbi cu mașina? a mai întrebat nenea Necunoscutul.

- Cu mare plăcere, a răspuns cățelul Bold și automobilul a luat-o din loc.

Seara, când Ștefănel s-a întors acasă cu familia sa, câțelul Bold dispăruse. S-a pornit împreună cu tati să-l caute prin sat. Au întrebat de tataia, de tanti Geta, de vecinul morar, dar nimeni nu știa unde a dispărut Bold.

- A fost la mine și a cumpărat pufuleți, a spus nenea Sânzâianu, apoi e ieșit în stradă și s-a urcat într-o mașină și au plecat.

- Vai de mine, a început să se căineze Ștefănel, mi-au furat câțelul.

- Liniștește-te, i-a spus tati, imediat telefonăm la poliție și-l vor da în căutare.

A doua zi s-a oprit la porțiță o mașină, din care a ieșit nenea polițistul ținând în brațe pe câțelul Bold. Ce bucurie mare pentru Ștefănel și câțelul Bold!

Voi, copii, să știți că nu este bine să plecați de acasă fără permisiunea părinților. Cu atât mai mult, nu e voie să vă urcați într-o mașină cu persoane necunoscute. Puteți păți ca și câțelul Bold. Ați înțeles?

- Da-a-a-a-a!

- Bravo!

CÂINELE RĂU

Daniela a pregătit-o pe pisica Fifi pentru plimbare: i-a îmbrăcat vesta, i-a pus pălărioara pe cap și i-a spus:

- Să nu te apropii de căței, ei pot fi agresivi și te pot mușca. Ai înțeles?

- Da, a spus Fifi, așa voi face, și s-a dus în curte.

Acolo împreună cu prietena ei Fofa săreau coarda. Se distrau de minune. Deodată a auzit un mârâit. La doar câțiva metri de ei a apărut un câine mare și fioros.

- Fugim, a strigat prietena ei, poate să ne muște.

- Eu nu mă tem, a răspuns cu nepăsare pisica Fifi, pot să mă apropii de el.

Acest comportament însă a costat-o scump. Câinele a început să latre și a apucat-o cu dinții de vestă.

- Ajutor, ajutor!, a început Fifi să țipe.

Dar toți s-au speriat și au fugit, nimeni nu era prin apropiere.

- Mă va sfâșia, țipa Fifi, îmi este groază.

- Fu de la ea! s-a auzit din depărtare vocea lui Ștefănel. Las-o-n pace pe Fifi, câine rău ce ești!

Și câinele s-a speriat de Ștefănel și a fugit.

- De ce te-ai apropiat de acest câine? a întrebat-o Ștefănel pe Fifi. Doar nu se poate să te atingi de câini necunoscuți, ei pot să te muște.

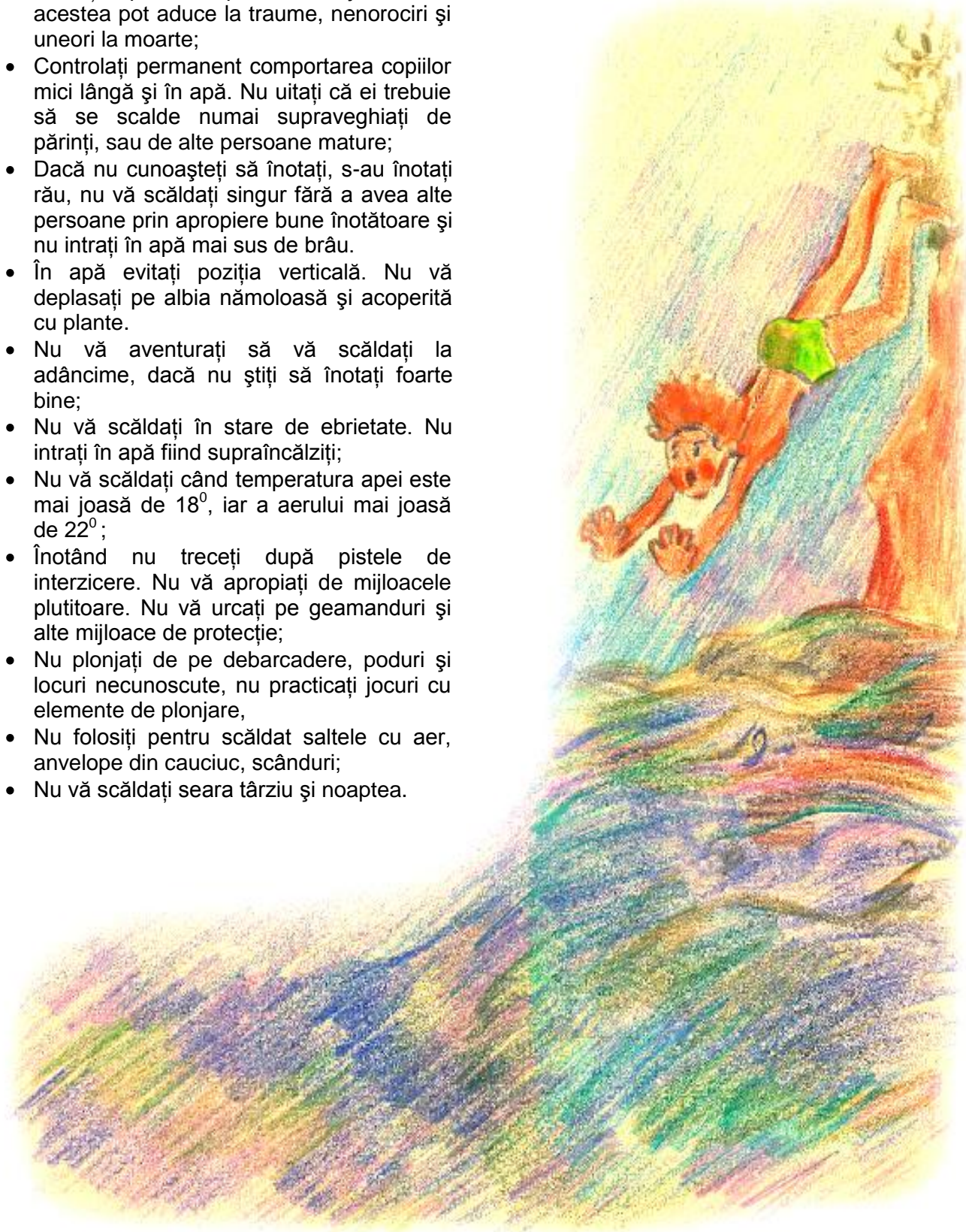
- Mai mult nu voi face așa, a răspuns Fifi, voi fi ascultătoare.

Și voi, copii, să știți că nu se permite să vă apropiați de câini necunoscuți, fiindcă ei pot să vă muște.

REGULI DE COMPORTARE PE APĂ

- Scălțați-vă numai în locuri special destinate și amenajate. Într-un bazin cu apă necontrolat puteți nimeri în gropi adânci, albia poate fi nămolosă, cu plante, pietre. Într-un râu puteți nimeri în curenți repezi de apă, cu vârtejuri. Toate acestea pot aduce la traume, nenorociri și uneori la moarte;
- Controlați permanent comportarea copiilor mici lângă și în apă. Nu uitați că ei trebuie să se scalde numai supraveghiați de părinți, sau de alte persoane mature;
- Dacă nu cunoașteți să înotați, s-au înotați rău, nu vă scâlțați singur fără a avea alte persoane prin apropiere bune înotătoare și nu intrați în apă mai sus de brâu.
- În apă evitați poziția verticală. Nu vă deplasați pe albia nămolosă și acoperită cu plante.
- Nu vă aventurați să vă scâlțați la adâncime, dacă nu știți să înotați foarte bine;
- Nu vă scâlțați în stare de ebrietate. Nu intrați în apă fiind supraîncălziți;
- Nu vă scâlțați când temperatura apei este mai joasă de 18°, iar a aerului mai joasă de 22°;
- Înotând nu treceți după pistele de interdicere. Nu vă apropiați de mijloacele plutitoare. Nu vă urcați pe geamanduri și alte mijloace de protecție;
- Nu plonjați de pe debarcadere, poduri și locuri necunoscute, nu practicați jocuri cu elemente de plonjare,
- Nu folosiți pentru scâlțat saltele cu aer, anvelope din cauciuc, scânduri;
- Nu vă scâlțați seara târziu și noaptea.
- Nu vă scâlțați în timpul furtunii, păziți-vă de valuri.
- Evitați scâlțatul în zone în care, anterior, s-au produs incidente.
- Nu lansați semnale false de alarmă;

PENTRU EVITAREA ACCIDENTELOR PE GHEAȚĂ ESTE NECESAR DE-A CUNOAȘTE:

- Cu apariția primului înveliș de gheață pe râuri și lacuri nu se permite plimbarea și patinarea, din cauză că prima gheață este fragilă.
- Gheața trainică se consideră când aceasta este transparentă și are o nuanță albastrie sau verzuie, cu grosimea nu mai mică de 12 cm.
- În centrul lacurilor, râurilor gheața este mai subțire decât lângă mal, iar în locurile de confluență a pâraielor și în locurile de scurgere a deșeurilor industriale apa nu îngheață deloc sau, dacă îngheață, aceasta are o grosime neînsemnată.
- Sub zăpadă grosimea gheții este mult mai mică.
- Un pericol sporit îl prezintă și găurile mari în gheață lăsate de pescari după pescuit.

Măsuri de siguranță pe gheață:

- Nu vă deplasați pe gheață de unul singur.
- Nu verificați rezistența gheții cu piciorul.
- Să aveți la îndemână o funie de 12-15 m.
- Deplasându-vă pe gheață, fiți gata în orice moment, imediat să vă eliberați de greutatea pe care le duceți.
- Dacă sub picioare ați depistat crăpături de gheață, nu intrați în panică. Culcați-vă pe gheață și rostogoliți-vă spre locul fără pericol.

Cele mai multe persoane în caz de înec suferă din cauza temperaturii reduse a corpului. Cu cât apa este mai rece, cu atât mai rapid se reduce căldura corpului. În caz de scufundare în apă rece, trebuie:

- să nu scoateți hainele dacă ați căzut în apă.

- fiți calm, înotați până la cea mai apropiată barcă sau epavă;
- îndată după posibilități îndepărtați îmbrăcămintea udă și îmbrăcați haine uscate.

SFATURI ÎN CAZ DE PRĂBUȘIRE SUB GHEAȚĂ.

Dacă s-a rupt gheața și v-ați prăbușit în apă, chemați imediat în ajutor, străduiți-vă să vă păstrați calmul, nu vă bălăciți, încercați să urcați cu pieptul pe marginea gheții, cu mâinile aruncate înainte, încercați să vă ridicați pe gheață apoi mișcați-vă târâș spre mal.

Apropiați-vă de cel accidentat pe târâș, pe burtă, cu mâinile și picioarele desfăcute. Se recomandă să vă apropiați de accidentat nu mai aproape de 2-3 metri, întinzându-i unul din obiectele de salvare pe care le aveți la îndemână, cum ar fi: o scândură, creangă, funie, un fular etc. Convingându-vă că accidentatul s-a apucat singur de obiectul întins, scoateți-l din apă, târându-l spre locul unde gheața este tare.

Eliberându-vă din gheață, scoateți, scurgeți și din nou îmbrăcați îmbrăcămintea. Dați sinistratului o parte din vestimentația voastră. Accidentatul trebuie imediat deplasat în încăpere caldă, dezbrăcat, încălzit prin fricțiune și învelit s-au îmbrăcat cu haine uscate, după ce este necesar să servească un ceai s-au apă fierbinte. Chemați salvatorii sau ambulanța.

Dacă accidentatul este extras din apă fără cunoștință, cu respirația și inima oprită, cu semne de moarte clinică, este necesar de a acționa în modul următor:

- eliberarea căilor respiratoare de corpuri străine (nămol, tină, mase vomitate etc.);
- efectuarea respirației artificiale din gură în gură, s-au din gură în nas;
- aplicația masajului indirect al inimii pentru reînnoirea activității inimii și circulației sangvine.

Readucerea la viață a persoanei înecate, aflată în stare de moarte clinică, este posibil în cazul când din momentul scufundării definitive sub apă și până la începutul acțiunilor de reanimare au trecut nu mai mult de 6 minute.

REGULI DE SECURITATE LA UTILIZAREA FOCULUI DESCHIS

- Utilizarea focului deschis nu se admite la distanțe mai mici de 40 m de locurile cu pericol de explozie (gaze și lichide combustibile, vapori inflamabili, explozivi etc.), respectiv 10 m de materiale sau substanțe combustibile (lemn, paie, fân, hârtie, textile, carton asfaltat, bitum, ulei etc.) fără a fi supravegheat și asigurat prin măsuri corespunzătoare.
 - Arderea vegetației uscate și a resturilor vegetale se face cu respectarea următoarelor prevederi generale:
 - a) condiții meteorologice fără vânt;
 - b) colectarea în grămezi a vegetației uscate și a resturilor vegetale în cantități astfel încât arderea să poată fi controlată;
 - c) executarea arderii în zone care să nu permită propagarea focului la fondul forestier/construcții și să nu afecteze rețelele electrice, de comunicații, conductele de transport gaze naturale, produsele petroliere ori alte bunuri materiale combustibile;
 - d) curățarea de vegetație a suprafeței din jurul fiecărei grămezi pe o distanță de 5 m;
 - e) desfășurarea arderii numai pe timp de zi;
 - f) asigurarea mijloacelor și materialelor pentru stingerea eventualelor incendii;
 - g) supravegherea permanentă a arderii;
 - h) stingerea totală a focului înainte de părăsirea locului arderii;
 - i) interzicerea acoperirii cu pământ a focarelor.
- Reține!**
- Arderea resturilor vegetale, gunoaielor, deșeurilor se efectuează în cazuri excepționale pe baza permisului de lucru cu foc, emis de primărie.
 - Pentru prevenirea creșterii concentrației periculoase a poluanților în aer resturile vegetale și deșeurile nu se ard.

COMPORTAMENTUL CU SUBSTANȚELE INFLAMABILE

- nu folosiți niciodată motorina, benzina, naftalina sau alte materiale inflamabile în interiorul locuinței.
- carburanții (gazul lampant etc.) sau alte lichide inflamabile pentru uz casnic se păstrează numai în ambalaje metalice special destinate, închise ermetic, în locuri protejate și fără a se depăși 25 l.
- nu fumați niciodată în apropierea lichidelor inflamabile.

- Nu folosiți niciodată afumătoare improvizate și nu le amplasați în magazii, poduri, remize, sub șoproane sau lângă materiale combustibile. Afumătorile se confecționează din zidărie de cărămidă și materiale necombustibile și se amplasează independent de celelalte construcții din gospodărie.
- nu așezați buteliile de gaze în apropierea surselor de căldură ori sub acțiunea directă a razelor solare.

Reține telefoanele de urgență:

În caz de izbucnire a unui incendiu se face apel telefonic **901** - serviciul salvatori și pompieri. Pompierii sosesc la locul indicat (numiți exact adresa) și sting incendiul. La necesitate ei acordă ajutor celor sinistrați

Este serviciul de asistență medicală urgentă care la apelul telefonic **903** sosește la domiciliu sau la locul unui accident pentru acordarea asistenței medicale. Celui bolnav (accidentat) i se acordă ajutor medical, la necesitate este transportat la spital.

Serviciul de urgență funcționează 24 din 24 ore; nu apela la serviciile de urgență fără nici o necesitate; apelul este gratuit.

RECOMANDĂRI PRIVIND SECURITATEA ÎN APROPIEREA INSTALAȚIILOR ELECTRICE.

În cazul atingerii conductorului rupt sau a unui ce atârână sau în cazul apropierii de o persoană electrocutată ce se află culcată la sol, se creează pericolul electrocutării. Locul unde se află conductorul căzut va fi îngrădit pe o rază de 8-10 m, se va asigura supravegherea și se va interzice accesul în această zonă până la venirea brigăzii de avarie.

Sârma folosită ca funie de uscat rufe, poate să se atingă întâmplător de elementele conductoare ale iluminării exterioare sau de construcțiile metalice ale casei, ce au contact cu cablurile electrice dezgolate și, astfel, pot nimeri sub tensiune. Atingerea de acest conductor-funie poate duce la traume prin electrocutare.

Nu te juca în preajma instalațiilor electrice din apropierea casei sau din ograda școlii.

Se interzice aruncarea pe conductoarele electrice a firelor, lansarea zmeielor în apropierea acestora sau a altor obiecte.

Nu urca pe pilonii liniilor electrice.

Nu aprinde ruguri sub firele liniilor electrice.

Nu depozita materiale de construcție sau furaje sub linia electrică.

Se interzice persoanelor străine să se afle pe teritoriul și/sau în încăperile unde se găsesc instalații electrice, precum și efectuarea de către acestea a unor conectări și reconectări în instalațiile electrice.

Se interzice deschiderea porților și a ușilor la instalațiile electrice îngrădite (posturile de transformare sau în subsolurile tehnice ale blocurilor de locuit, unde se găsesc conductoare electrice și comunicații) și pătrunderea după îngrădiri și bariere. Astfel de acțiuni pot avea consecințe fatale.

Nu încercați să scoateți un câine, o pisică sau o pasăre care au nimerit întâmplător după îngrădire sau după ușa transformatorului de tensiune.

Reparația de sine stătător a instalațiilor electrice, ce nu aparțin întreprinderilor de rețele electrice, conectarea la bransamentul electric ce merge spre casă sau la linia electrică aeriană, ce trece pe lângă casă, se poate solda cu traumatisme sau chiar electrocutare mortală.

Se interzice distrugerea izolatoarelor, deschiderea panourilor electrice din case sau a acelor ce se găsesc pe scările blocurilor locative.

Atenție!

În cazurile când observați fire rupte ce au căzut la sol sau atârând în apropiere de pământ, uși deschise ale instalațiilor electrice, la fel, piloni deteriorați, este absolut necesar să anunțați de urgență reprezentanții rețelelor electrice sau să telefonați la serviciul telefonic 24 de ore, formând numărul 0 22 43-11-11

ATAC AL ANIMALELOR DOMESTICE.

Care sunt semnele care arată că un câine este în pragul unui atac? Cele mai evidente sunt lătratul, mârâitul, poziția plată a urechilor câinelui sau ridicarea lor bruscă, ridică ușor buza pentru a-și arăta dinții. Unii câini salivează când sunt stresați, iar alții tremură. De multe ori, câinii atacă din cauza fricii care se manifestă prin căscat, întoarcerea capului în direcția opusă atunci când cineva se apropie, tensionarea corpului sau privirea fixă.

Atenție!

- *Câinele este plimbat cu botniță și lesă. Când vă plimbați cu el să aveți mereu la voi ceva de mâncare. Dacă vedeți un câine că se apropie de al vostru și nu vă place cum arată, aruncați departe câteva bucățele de hrană. Păstrați distanța în cazul în care observați agresivitate la el.*
- *Dacă un câine este pe un copil, iar voi îl trageți, faceți ca rana copilului să fie mai adâncă. În această situație luați o haină și puneți-o peste capul cățelului. Atunci când câinii nu pot să vadă, ei se panichează și deschid fălcile.*

Este foarte posibil ca un animal să aibă rabie (turbare) dacă prezintă următoarele semne:

- lipsa fricii de oameni, mai ales la animalele sălbatice;
- atitudine timida la un animal de casă care era de obicei prietenos;
- neliniste, excitabilitate, agresiune sau schimbări bruște de comportament;
- salivare în exces;
- consumul de substanțe care în mod normal nu sunt comestibile;
- paralizie, care uneori poate fi unicul semn.

Primul ajutor în caz de mușcătură:

- lăsați rana provocată de câine sau de alte animale domestice să sângereze câteva minute (bineînțeles, dacă sângele nu curge excesiv). Este un mod simplu și eficient ca bacteriile transmise prin mușcătura de câine să fie expulzate afară ;
- spălați rana cu un săpun antibacterian și lăsați apa să curgă peste mușcătură timp de 5 minute. Este un pas vital pentru a combate infectarea rănii;
- acoperiți zona afectată cu un bandaj de tifon steril. Dacă nu aveți la îndemână un

tifon steril, folosiți un șervețel de hârtie de unică folosință. Evitați să folosiți un prosop sau o batistă din material textil, deoarece se pot găsi pe acestea alte bacterii;

- adresați-vă de urgență la medic.

Reține!

- este important să aflați cât mai multe informații despre animalul care v-a mușcat: dacă are stăpân sau nu, dacă prezintă semne vizibile de turbare, dacă a fost provocat sau v-a mușcat din senin etc.;
- dacă aveți vecini care au animale de companie, interesați-vă de faptul dacă sunt vaccinate.

Atenție!

- În cazul în care observi agresivitate la animale, păstrează-ți calmul, nu-i întoarce spatele, nu fugi (el aleargă mai repede);

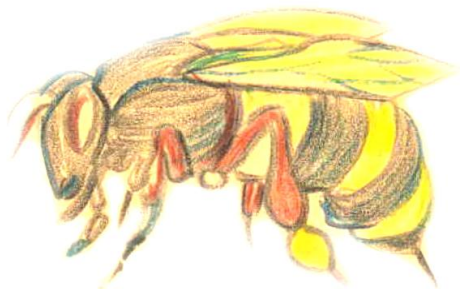

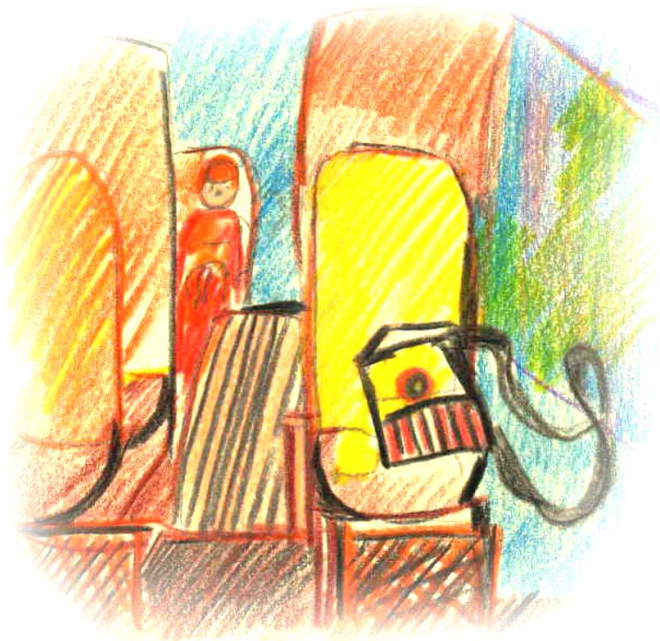
ATAC AL REPTILELOR

- păstrați-vă calmul;
- așezați victima în poziție culcată;
- imobilizați membrul mușcat;
- scoateți inelele, ceasul, brățările;
- aplicați un garou deasupra mușcăturii de șarpe, pentru a împiedica răspândirea veninului în restul corpului;
- dacă există condiții, dezinfecțați rana cu apă oxigenată;
- extrageți veninul (în primele 3-5 minute de la mușcătură) din țesuturile mușcate prin secțiune mecanică, cu ajutorul unei ventuze;
- dacă sunteți mușcat de un șarpe veninos și nu are cine să vă acorde primul ajutor și să vă asigure transportul, deplasați-vă fără să fugiți, pentru a evita accelerarea circulației sanguine, respectiv difuzarea mai rapidă a veninului în organism;
- anunțați serviciul de ambulanță;
- nu se recomandă de a utiliza soluții pe bază de alcool pentru dezinfectarea plăgii ;
- nu se administrează victimei lichide, alcool, deoarece acestea grăbesc difuzarea veninului în organism prin accelerarea circulației sanguine;
- nu se aplică gheață pe plagă, deoarece vasoconstricția poate agrava fenomenele locale induse de garoul elastic;
- nu se recomandă efectuarea secțiunii orale (cu gura);
- administrarea serului antiveninos (se efectuează de către personalul medical).

ATAC AL INSECTELOR

- evitați contactul cu insectele; nu vă plimbați în apropierea știubeiilor, prisăcilor, în livezile în floare sau pajiște și păduri înflorite, dacă sunteți alergici;
- evitați hainele în culori vii și parfumurile;
- folosiți sprayuri insecticide;
- nu faceți mișcări bruște în cazul în care sunteți atacat;
- creați-vă o trusă medicală (cu ajutorul medicului) dacă cunoașteți că sunteți alergic;
- înainte de a bea ceva, verificați dacă în recipient nu este vreun „musafir nepoftit”;
- în caz de înțepătură, îndepărtați imediat acele care au rămas înfipte în piele;
- extrageți insectele fixate în piele (căpușele), eliminând atât corpul, cât și capul (în maximum 36 de ore de la înțepătură);
- nu se recomandă prinderea sau apucarea acului sau insectei cu degetele;
- eliminați orice factor care ar putea interveni în blocarea circulației sângelui: brățări, inele, centuri etc.;
- aplicați comprese cu gheață (înfășurate în pânză), timp de 20 de minute, pe zona afectată din oră în oră;
- puteți aplica cataplasme cu frunze de varză, pătlagină, busuioc;
- dacă înțepătura este produsă pe fundul gurii faceți o ușoară gargară cu sare și puțin oțet, adresați-vă medicului dacă dezvoltă o simptomatologie mai severă;
- tamponați locul pișcăturilor de țânțari și furnici cu vată îmbibată într-o soluție alcoolică și ulei de mentă (5g la 100 ml alcool) sau cu o pastă preparată din apă și bicarbonat de sodiu, sau cu suc de lămâie, ceapă ori usturoi.

- Pregătiți din timp banii pentru achitarea călătoriei, pentru a nu expune la vedere toată suma pe care o posedați.

În caz de atac, rețineți cât mai multe semnalmente ale agresorului, și anume:

- vârsta
- înălțimea
- trăsături caracteristice ale feței
- semne particulare
- vestimentația
- particularități în vorbire
- particularități în comportament

În mod de urgență anunțați telefonic poliția la tel. 902 și depuneți o sesizare, în care să descrieți cele întâmplate, la cea mai apropiată secție, sector sau post de poliție.

Serviciul de urgență funcționează 24 din 24 ore; nu apela la serviciile de urgență fără nici o necesitate; apelul este gratuit.

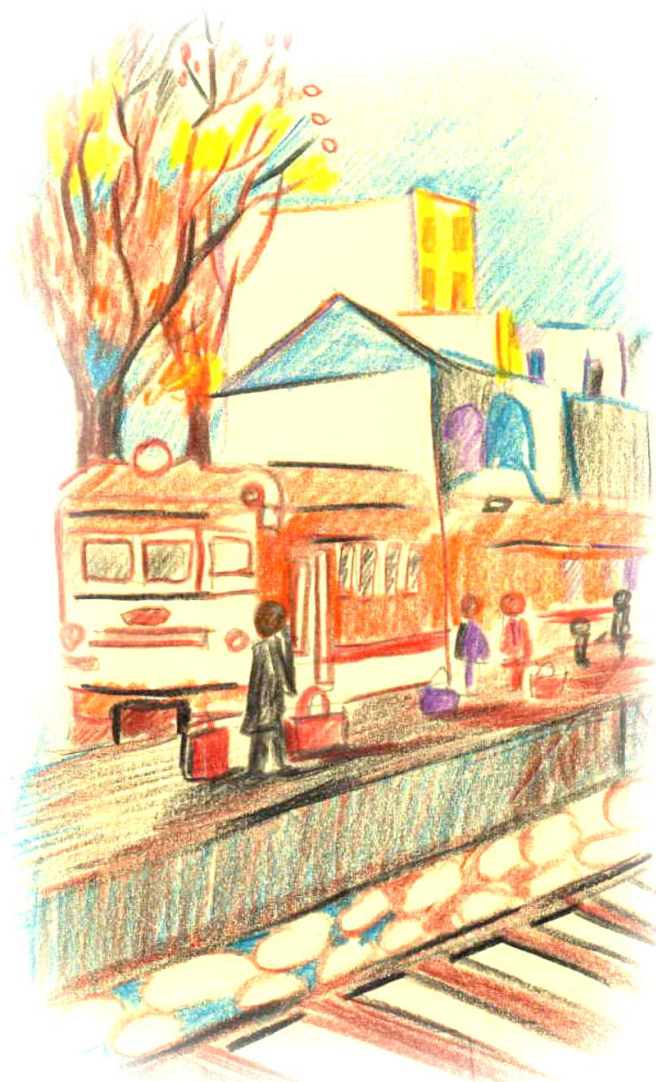
PENTRU A EVITA ATACURILE TÂLHĂREȘTI ȘI JAFURILE, SE RECOMANDĂ URMĂTOARELE:

În tren:

- Nu lăsați bagajele nesupravegheate, nici pentru perioade scurte de timp!
- Nu încredințați bunurile personale și bagajele unor persoane necunoscute!
- La urcarea și coborârea din tren, supravegheați atent bagajele și buzunarele!
- La achitarea călătoriei, nu expuneți la vedere întreaga sumă de bani pe care o aveți la dumneavoastră!
- Evitați transportarea unor sume mari de bani sau valori!
- Dacă pe timpul călătoriei luați cunoștință despre săvârșirea vreunei infracțiuni, sesizați îndată poliția transporturilor din stațiile de cale ferată și din trenurile de călători!
- Nu intrați în panică, deoarece acest comportament poate întârzia identificarea și reținerea infractorilor;

În mijloacele de transport public:

- Țineți, pe cât posibil, bagajul așezat în fața dumneavoastră!
- Supravegheați atent buzunarele și geanta în care aveți bani și documente, pentru a preveni furtul acestora!

**PENTRU A EVITA ATACURILE
TĂLHĂREȘTI ȘI JAFURILE, SE
RECOMANDĂ URMĂTOARELE:**

În locurile publice:

- evitați deplasările pe traseele situate în zonele mai puțin circulate (zone verzi, străzi secundare etc.);
- nu afișați ostentativ obiecte de valoare (lănțișoare, brățări, telefoane mobile etc.);
- țineți-vă poșeta sau servieta sub brațul din partea opusă traficului, în această manieră hoții nu vor putea acționa prin smulgere;
- evitați localurile unde pot apărea conflicte (baruri, restaurante etc.);
- evitați situațiile violente de pe stradă (ceartă, bătaie etc.);
- când observați că sunteți urmărit/urmărită, deplasați-vă prin zone intens populate (piețe, străzi principale etc.), chiar dacă acest lucru presupune schimbarea traseului și adresați-vă primului polițist întâlnit;
- nu vă plimbați singuri noaptea. Sunteți în mai mare siguranță când vă plimbați în grup;
- nu lăsați niciodată portmoneul la vedere, în bagaje sau deasupra cumpărăturilor;
- locul cel mai sigur pentru păstrarea portmoneului este buzunarul interior al vestimentației;
- feriți-vă de priviri indiscrete când scoateți banii.

În spațiile comune ale imobilelor:

- la intrarea în imobil (bloc locativ, instituție, organizație, întreprindere etc.) fiți foarte atenți pentru a observa dacă în hol sau în zonele întunecate se află persoane dubioase;
- folosiți orice motivație pentru a evita să urcați în lift cu persoane necunoscute;
- când liftul nu funcționează, fiți atenți la cei care urcă odată cu dumneavoastră, păstrați distanța în timpul deplasării pentru a vă crea siguranță;
- evitați transportarea unor sume mari de bani fără însoțitori.

În zona instituțiilor de învățământ:

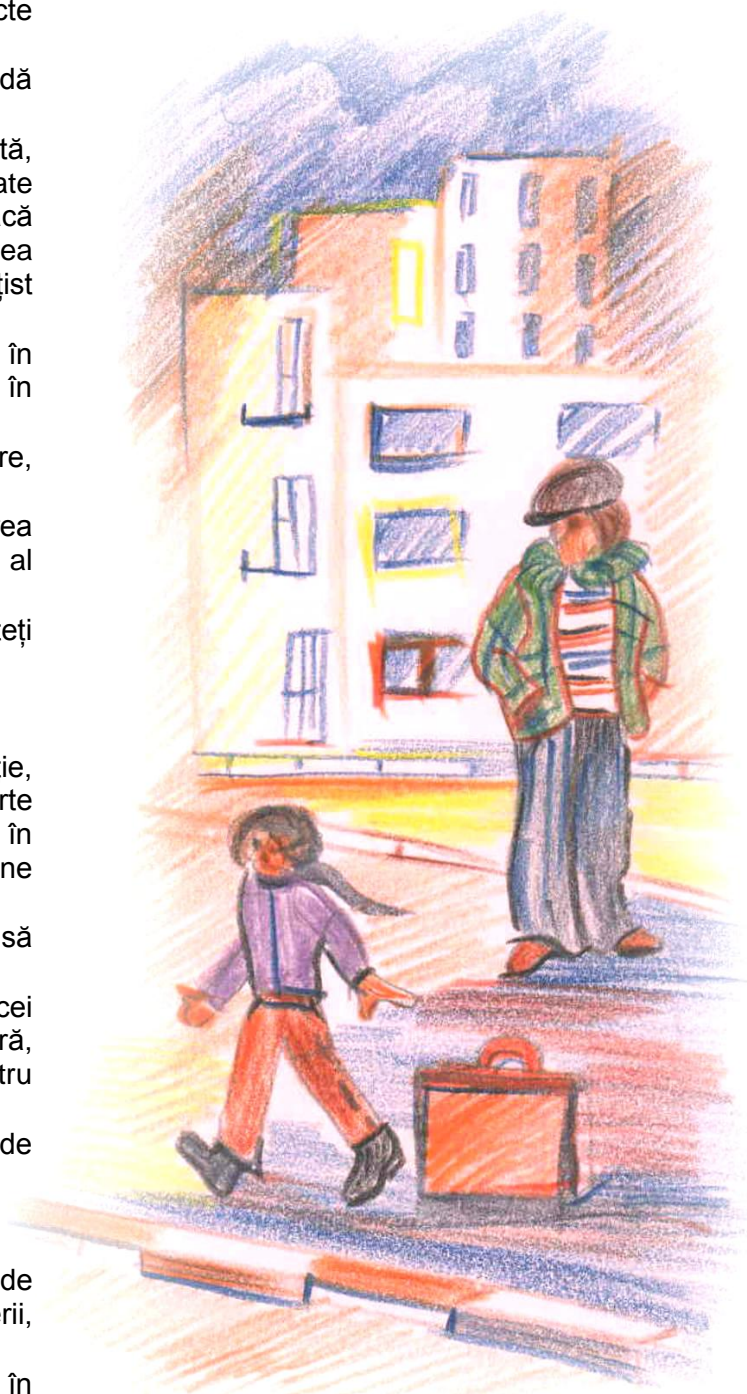
- nu dețineți asupra voastră obiecte de valoare când mergeți la școală (bijuterii, telefoane mobile);
- dacă sesizezi persoane dubioase în vecinătatea instituției de învățământ,

anunță imediat cadrele didactice sau personalul de pază;

- în cazul în care ai fost agresat sau ai fost martor la comiterea unei infracțiuni, sesizează imediat poliția - 902.

E necesar să cunoști:

- *telefonul de la domiciliu;*
- *telefonul de la serviciu al părinților și locul lor de serviciu;*
- *telefonul de la domiciliu și serviciu al bunicilor.*

Vara,—n fiecare an,
Noi cu mare nerăbdare,
Așteptăm ca să mergem
Cu familia la ... **mare**.

Vara, când afară-i cald,
Tare-mi place să mă scald,
Fie-n râu, bazin ori mare,
Dau din mâini și din picioare.
Ca să nu mă-nec, căci pot
Foarte bine să ... **înot**.

Când vin zilele mai calde,
Fiecare-ar vrea să se scalde
În ocean, mare sau râu,
Să intre mai sus de brâu.
Ca să poți și tu intra
Învăță-te a ... **înota**.

Azi v-oi merge să fac sport
La bazinul de înot,
Sau cum zice-a mea vecină,
C-am să merg azi la ... **piscină**.

La scăldat, dac-o să pleci,
Unde-o fi la râu ori mare,
Vezi cumva să nu te-neci,
la ... **colacul de salvare**.

Zbor o muscă și-a luat
De pe-o floare de sulfină,
Vai, ce tare m-a-nțepat!
Nu e muscă ci ... **albină**.

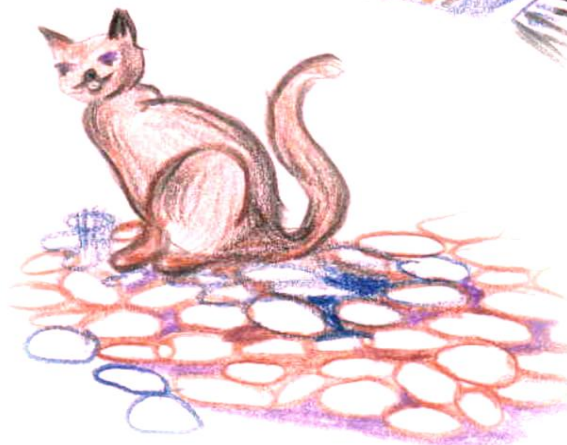
După poartă, în ogradă,
Cineva tot dă din coadă,
Și vioi latră-nspre mine
Ce credeți că e ... **un câine**.

Cu ochi mari și blana deasă,
Mândră parc-ar fi crăiasă,
Toarce toată ziua
Ce credeți că e ... **pisica**.

Sprinten este și frumos,
Coama e ca-n mare valul,
Și pășește grațios
Ce credeți că este ... **calul**.

Este mare și cornută,
Ne dă lapte, brânză multă,
Mereu paște pe toloacă,
Ce credeți că e ... **o vacă**.

Te afli pe străzi sau trecătoare
întunecoase.

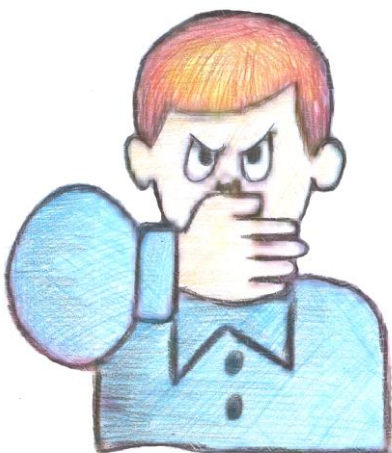
În ascensor sunt
persoane necunoscute.

După lecții nu pleci direct acasă.

VERIFICĂ-ȚI CUNOȘTIN- ȚELE

Examinează imagi-
nile. Ce urmări pot avea
astfel de situații? Cum
trebuie să procedezi în
aceste cazuri?

Un necunoscut vrea să-ți
vorbească.

Te joci cu copiii afară când
e întuneric.